

De 04 08
Aslor Library
Lafayette Pl

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvių“
Published every Wednesday
Brooklyn, New York
Yearly subscription rates:
In the United States and
Canada \$2.00
To Foreign Countries \$2.50
Advertising rates on applica-
tion.
Address all communications
to publishers:
J. J. PAUKSTIS & BRAZYS
120-124 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ LIETUVŲ LAIKRAŠTIS

„Vienybė Lietuvių“
Helsa-kas trečiadienį
Brooklyn, N. Y.
Prenumerata metams:
Savienyose Valstijose ir
Kanadoje \$2.00
Europoje ir kitur \$2.50
Prenumerata mokama iš vir-
šaus. Prenumeratos metas
skaitosi nuo lanko užrašymo
ne nuo Naujo Mėto.
Apžvalginių prekių Klaus-
kite laišku.
J. J. PAUKSTIS & BRAZYS
120-124 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 48.

Brooklyn, N. Y., 2 d. Gruodžio (December) 1908. m.
ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIII

Ne tuom keliu, vyrūčiai!

Tarpe daugelio mūsų reika-
lų, vis ir vis pamatinių reika-
lų pasilieka apšvieta. Ar tai
sutversime kokią draugiją, ar
tai sukviessime koki draugijos
susivaižiavimą, ar tai įrengsime
paprastą teatrėlį (spektaklį),
ar nors iškelsime dar papras-
tesnį balių — suvedant at-
skaitas tuoj ir kyla klausimas:
— Ar daug iš to bus visuo-
meniškos naudos, kiek mūsų
tas darbas pridės lietuvių kul-
turai?

Juo daugiau mes tai kultu-
rai pridėdame, tuo daugiau
mes gauname dvasiško užsiga-
nėdimo... net ir baliais.
Juo mažiau mūsų darbuose be-
lieka kultūros grudelių, tuo
daugiau mūsų darbai panėsi-
jį išskultus ir senai jau bergė-
džiais pasilikusius šiaudus.
Tiesa, kad ir iš šiaudų galima
siokti — tokia nauja iškultū, bu-
tent pelus, kurie taip pat bu-
na suvartojami gyvulių maisti,
jei jai neu kam kitam. Bet
turint po ranka prėslus gražių
javų, visai nedėkingas ir net
paikas darbas kultū tuščius
šiaudus.

Mūsų paskutinėsios polemikos
apie Tėvynės Myletojų
Draugystės uždavinį taip pat
negalima priskaityti prie kul-
tū gerųjų javų. Aš tai sakau
apie polemikas, o ne apie
TMD. Gūnčai dabar eina apie
tokias smulkmenas, kurios
nors ir neva surišamos su mi-
nėta draugija, vienok prie jos
tikrųjų uždavinių nieko bendro
neturi.

Pirmiausia vietą mūsų po-
lemistai stato apie keleto
TMD narių, susivaižiavusių
Scrantonan padarytus nutari-
mus. Tie nutarimai gali būti
geri, gali būti ir ne visai geri.
Bet jie yra *legališki*, pakol
jiejie neverčia Tėv. Myl. Dr-
tės prie atgaleiviškų dar-
bų. Reikėje buvo tikslai tuos
nutarimus leisti per visos
draugijos narių nubalsavimą,
kaip to daugelis ir dabar rei-
kalauja. Paleidus ant balsavi-
mo, būtų atsiradę tu nutarimų
pataisymai, sutrumpinimai,
dėdėjimai. Priemus, būtų bu-
vęs parengtas šokiš-tokis
draugijos busimų darbų pro-
gramas. Dabar gi darbas ne-
užbaigtas: valdyba Scranton
nutarimus jau vikdo, o kitos
kuopos dar net prieš nutari-
mus protestuoja. Kiti gi dar
net visas savo polemikas nu-
baigia ant išmokėtų pinigų
(\$26.50) už draugijos pirmi-
ninko seimano atbutą kelionę.
Jau vyrūčiai, čia tai tikras

šiaudų-kulimas! Niekas tas ne-
besiriša prie šios kultūriškos
draugijos uždavinių nei gi ga-
lima laukti iš to kokių nors
vaisių apšvietimui mūsų bro-
lių, kurie — ak! kaip to lau-
kia.

Nuo Tėv. Myl. Dr-tės mes
šiandien jau daug daugiau
laukiame darbo, negu prieš
keletą metų atgal. Dabar jau
persikeitė sąlygos, kurios mus
spirte spiria prie spartesnių
žingsnių, idant galėtume susi-
lyginti su kitų tautų kultū-
ra, nuo kurių toli buvome
atsilikę. Mes dabar jau galime
kitus prisivyti, nes Lietuvoje
atgauta spauda, kuri netikėtai
mus parodys mūsų tuos dar-
bus, kurie per keletą dešetkų
praėjusių metų liko neužbaig-
ti, bet kur kas greičiau nu-
švies ir visus priešaky stovin-
čius mūsų gyvenimo klausim-
ams. Turime jau pradžią mo-
kyklų, turime jau užsimez-
gusią dalios kultūrą, turime jau
pajudintus įvairius kitus soci-
jališkus (draugijos) klausimus,
kurie reikia risti, risti ir risti.
Prie tokių sąlygų Tėv. Myl. Dr-
stė turėtų užimti mūsų gy-
venime labai įžymią vietą,
daug platesnę negu ikišiolai
turėjo užėmusi ir daug turin-
gesnę, negu polemikomis
apie išmokėtą kelionę savo
pirmininkui.

Atiduodant prigulincius nuo-
pelnus šiai draugijai, kad iš-
leido visą eilį gražių knygu-
čių, reikia pasakyti, kad nuog
šiol Tėv. Myl. Dr-tės darbas
turi atsistoti ant sistematiško
lietuvių švietimo Amerikoje.
Iš balių, teatrų, susirinkimų
ir tt. mes nedaug reikalaujam,
nes nedaug ir tegalime aptu-
rėti. Nuo TMD, jau dabar mes
reikalaujame ytin daug, nes ji
daugiau gali atlikti.

Tėv. Myl. Dr-stei dabar
reikia išleisti visą eilę pedago-
giškų rankvedžių, pradėjus
nuo lementoriaus ir skaitymo
knygelių (angliškai mokyklo-
se vadinamų „readerių“),
baigiant rankvedeliais kalbos
žinojimo, istorijos, geografijos,
aritmėtikos, chemijos ir tt.
Jeigu draugija pati to nei-
stengtų išleisti, tai yra negalė-
tų parengti tokių išleidimų si-
stematškai, kaip to mokyklo-
se reikalauja, tai galėtų užpir-
kti didelį skaitlių tokių rank-
vedelių Lietuvoje, kur jau ke-
liolika yra vidutiniškai neblo-
gų išleista. Keletą tukstančių
nupirkus, pigiai atsieiti Ame-
rikon pargabenti, ir lengvai
išplatinti. Tie rankvede-
liai, ypač skaitymo knygeles,
rinka ne tik vaikams, (kaip

tulas galės pamįslyti), bet ir
suaugusiems, — drįstu sakyti,
kad prasyvers kiekvienam mu-
šų darbininkui ir darbininkei.
Kas neperskaitė ir nepastudi-
javo elementariškų mokslų:
skaitymo, rašymo, skaitliavi-
mo ir tt. dar mažas budamas,
tas privalo nors suaugęs pa-
studijuoti. Tą tvirtina visi
garsūs pedagogai (mokytojai).
Kitaip mes darbininkų apšvie-
timo nesulauksime. Nesenai
pasirodė storoka skaitymo
knyga „Mūsų dirva“. Peržiū-
rėjus ją randi tokių gerų ir
mūsų suaugusiems žmonėms
žinotinių daiktų (įstabu net
kaip galėjo ją išleisti tokia
klerikalų kuopa, kaip „Sv.
Kazimiero Draugija“, kuri pas-
mus Amerikoje ir Lietuvoje
daug sykių gavo juodašimčių
vardą.) Ten rasi lengvus su-
prantamus ir paveikslėliais
paaiškinamus skaitymėlius iš
visokių mokslų ir gamtos sākų.
Ir bet pasimokinęs kiekvienas
vyras ar moteris be mokyklos
žinos, kaip stovi žemė, saulė ir
pasaulis; kaip menulis keičia-
si; kaip pasidaro sniegas, lan-
dai; iš ko susideda žemė, van-
duo; kas yra vėjas ir tt. ir tt.
Išleista paskutiniais metais
taipgi „Vilniaus Zinių“, Za-
vadzkio ir kitų keletas pana-
šių skaitymo ir kalbos žinoji-
mo knygielių. Mokina kalbos,
rašto, rašymo, eilavimo. Dau-
gelio, ko mūsų žmonėms visi-
kai trūksta.

Vat kurlink turėtų dabar
Tėv. Myl. Dr-stė žengti — nu-
rodyti mūsų prastiems žmo-
nelėms pačius pirmuosius visa-
pusiško apšvietimo kelius. Tik
tuomet ji eity keliu tikrai to-
kiu, kokiū eina kitų tautų
kultūriškos, jai panašios drau-
gijos. Su jos pagalba mes
daug greičiau susilauktume
sveikati ir plačiai protaujan-
čių žmonių, į viską giliai ir
nuosekliai žvelgiančių gerų
veikėjų, korespondentų ir su-
manų piliečių.

Išleidimas rinkinių veikalų
mūsų raštininkų, kaip va: Ku-
dirkos, Mačio ir k., teisybė,
puikus darbas. Bet dėl Tėv.
Myl. Dr-stės — persiauras.
Tais raštais naudosis tik maža
dalelė žmonių, o ne plati vi-
suomenė, nes jie bus perbran-
gi ir ne visiems suprantami
bei prieinami. Kiek žinoma
kultūriškos draugijos visai nei-
nužsiima tuo darbu, jei bent
tik tam tyčia būna susitvėrę.
Bet tas esti ne plačiai visuo-
menei. O švietimo minčių dar-
bas yra pirmučiausias ir pla-
čiausias tikslas kiekvienos kul-
tūriškos draugijos. Tai gi ji

labar turėtų imties ir mūsų
Tėv. Myl. Dr-stė.

„Kitaip, mė, vistiek ga šuo-
sime liaudei brangų laiką iš-
vesdami siaurais takugaliais
tik keletą žmonių, o neatsi-
žvelgdami į kultūrišką suvar-
gimą plačios minios.“
Vargomatis.

Socijalistai ir tautieciai

Kruvinosios revoliucijos ban-
gos nuslugo Lietuvoje ir Mas-
kolijoje, kalėjimai kupinai
prikimšti politiškais prasikal-
teliais, kariškas stovis jau at-
sankiamas, šalis „aprimo“ —
vienu žodžiu grįžta senovės
savo biurokatiškai-monar-
kiška valdžia; grįžta tamsoji
tiranija. Revoliucionistai vir-
sta ramiais valstiečiais, ant lai-
ko įtekmė socijalistų ant vi-
suomenės nyksta. Liekasi dar
keletas taip brangiai pirktų
laisvių, bet ir jos gali — bus
atimtos. Žūsta energija ir ny-
ksta viltis. Vieton to kyla ra-
mus kultūriškas darbas, orga-
nizavimas minių, kad ateityje
atsiektų, kas nepasisekė re-
voliucijos laiku. Toks paveik-
slis šiandieninės Lietuvos.

Mēs, amerikiečiai lietuviai,
nusižiūrėję į revoliuciją, tu-
omet buvom karšti revoliucio-
nistai; dabargi ir pas mus re-
voliucijos dvasė išnykus; jos
vieton kyla kultūriškasis dar-
bas: kelėsi iš grabo „Tėvynės
Myletojų Draugystė“, tveriasi
muzikališki, teatrališki ir kiti
progresiviški rateliai, organi-
zuojasi moksleivių sušelpimui
draugijėles, steigiasi įvairi
fondai, tobulinasi ir vienijasi
paprastos pašelpinės draugys-
tės ir tt. Greta to visko eina
ginčai už revoliucijos pasak-
mes, o kartais ir už ypates
daugiau ar mažiau atsizyme-
jusias. Viskas grįžta į normali-
šką evoliucijinį žingsnį....

Tik vienas nesmagus apsi-
reiškimas tarpe lietuviškos vi-
suomenės, tai atnaujinimas
senos kovos tarpe socijalistų
ir tautiečių. Kaip tautiečiai
taip ir socijalistai susideda iš
darbininkiškojo luomo, sąly-
gos gyvenimo vienu ir kitų tos
pačios, socijalistai veik visi
yra kartu tautiečiai, darbavi-
mas vienu ir kitų beveik vie-
nodas: tai organizavimas ir
skleidimas apšvietos bei susi-
pratimo, kad ir jų galutini
siekliai, taip gi ir taktika ne-
vienodi. Ir už ką rodosi ko-
vot! Dirvos vieniems ir ki-

tiems yra užtektinai; vieni ki-
tus nekludo: socijalistai yra
tautiečiai, tautiečiai gali būti
socijalistais. Bet kova kyla ne
už ką kitą, kaip tik už vadova-
vimą liaudies. Lai veda tie ar
kiti, by tik gerais keliais prie
išsiluosavimo.

Rods paviršium pažiūrėję
siekius tautiečių ir socijalistų
matome didelį skirtumą, bet
gerai pagalvojus jojo nėra.
Tautiečiai kelia viską lietuvi-
šką ir jau tuomi neapkenčia
viską svetimtautišką. Jie nori,
kad visas pasaulis būtų lietu-
viškas, nežiurint į tą, kad ir ki-
tos to paties geidžia; todėl
tarp lietuvių ir kitų tautų lyg
randasi neapsikentimas vieni
kitų. Bet reikia neužmiršti,
kad meilė tėvynės, savo gimti-
nės, savo kalbos tik tada ture-
jo savo vertę, kada Europa
perstatė senovės romantišką
paveikslą, kada Vokietijos
vietoj gyveno plėšikai baronai,
savo pilis ir vedė nepaba-
giamas kares. Tada meilė tė-
vynės turejo prasmę, kada
tautos buvo savistovės ir nuo-
nieko neprigulincios, nežinan-
čios kas aplinkui jas dedasi;
tada tai ištautėjimas reiške
pasidavimą savo priešui. Da-
bar gi jau suvis kas kita. Eu-
ropos pilis išgrautos, girios
iškirstos; nesigirdėt kryžovio
rago balsas, bet visa Europa
padumavusi nuo pabrūku du-
mų, užia mašinos, kaukia trau-
kiniai po visas šalis. Ir jei
mes esam tautiečiai, kodėl ap-
leidom brangiąją tėvynę, kodėl
negynėm jos budami namie?
Mes duonos atvaziavome jies
koti ir anksčiau ar vėliau iš-
tautėti. Atvaziavę einam prie
dirbtuvės vartų prašydami
darbo. Mums duoda darbą
ne kiek neklausdami mus tau-
tos, bet tik tėmydami, ar mes
turim sveikas rankas, ar ga-
lim sukrauti svetimtaučiu pi-
niguočiu daugiau pelno. Tautie-
čiai geidžia neprigulmingos
Lietuvos, o gal ir monarki-
škos evoliucijinį žingsnį....

Tiegi darbas socijalistų ir
tautiečių netoli tas pats: keli-
mas kultūros, apšvietimo ir
organizavimas. Pirmųjų sie-
kliai baigiasi įvikiđmū socia-
lizmo, antrųjų gi — pakelimas
kultūros ligi augščiausio laip-
snio. Vieni ir kiti prie to pačio
eina su tuom tik skirtumu,
kad nelygus žingsniai, ir ne
vienodais keliais: vieni tiesiog,
kiti aplink. Bet nevisi juk ga-
li ir turi spēkes eiti suokum
tiesiu keliu.

P. Norkus.
ATDARAS LAISKAS „AU-
ŠRAI“
Tie faktai, kad aš budamas
Amerikoje kreipiausi į „Au-
šrą“ K. J.—io reikale (ir jie

virsta anglais, anglai vokie-
čiais, lepkai maskoliais, raa-
koliai prancuzais, o lietuviai
lenkais. Kodėl tautiškas
lidžiausiam laipsnyje teta
palaikomas tik prie žemesnių-
jų luomų? Pagalvoję atranda-
me, kad tartingieji luomai
stengiasi gimdyti neapykantą
vienų žmonių su kitais ir tuo-
mi nors ant valandėles nukrei-
pti atydą proletarų nuo bendro
jų priešų kapitalo ir tam tika-
liu įkalba prastiems žmonėms
kad tas darosi tautos labui!..
Matome, kad jieskojimas išga-
imo tautiškume yra utopija
(svajonė).

Vienok ar gi jau tautiškas
judėjimas nenaudingas ir net
bledingas? Ne! Tautiškas ju-
dėjimas kelia ir palaiko lietu-
višką kultūrą ir nori ją sul-
yti su kitų tautų kultūra,
skleidžia apšvietimą ir susi-
pratimą, kad lietuviai, tokie
jau žmonės kaip ir kitataučiai,
kad jų kalba taip gi gera ir
graži kaip ir kitos kalbos.
Socijalizmas geriau platinasi
ten, kur kultūra augščiau sto-
vi. Todėl blaivas tautiškas
yra didžiai gerbtinas.
Socijalizmo gi siekliai jau
kur — kas platesni. Čion reika-
laujama lygybės, liuosybės ir
meilės; čion kovojama prieš
tiranią, nežiurint kokios ji bu-
tų: ar tautiška ar kitataučiška,
ir tai ne tik kurios nors tautos,
bet visų tautų. Prie šiandieni-
nio išsipletojimo išdirbystės,
susinešimo kelių ir viespatavi-
mo kapitalo, negalimas išsi-
luosavimas kurios nors vienos
tautos. Socijalizmas gi duoda
plačiausią autonomiją kiekvie-
nai tautai, jei ji tik to nori ir
padaro galą tautiška neapy-
kantai. Galim tikėtis, kad
socijalizmui įvykus kiekviena
tauta su jos tautiškumo ypa-
tybėmis igys liuosybę.

Tiegi darbas socijalistų ir
tautiečių netoli tas pats: keli-
mas kultūros, apšvietimo ir
organizavimas. Pirmųjų sie-
kliai baigiasi įvikiđmū socia-
lizmo, antrųjų gi — pakelimas
kultūros ligi augščiausio laip-
snio. Vieni ir kiti prie to pačio
eina su tuom tik skirtumu,
kad nelygus žingsniai, ir ne
vienodais keliais: vieni tiesiog,
kiti aplink. Bet nevisi juk ga-
li ir turi spēkes eiti suokum
tiesiu keliu.

P. Norkus.
ATDARAS LAISKAS „AU-
ŠRAI“
Tie faktai, kad aš budamas
Amerikoje kreipiausi į „Au-
šrą“ K. J.—io reikale (ir jie

patikėjo mano žodžiui), o vėliau ir pats prašiau josios stendijos, — aiškiausiai parodo, jogei nei aš „Aušros“ ne niekinau, nei „Aušra“ nematė mano darbuose nieko priešingo savo tikslams. Kadangi vienok kairie „Lietuvos“ ir kitų laikraščių publicistai, sendami žinias neva „iš gerų šaltinių“, viešai mane įtaria įvairiuose nusidėjimuose prieš „Aušrą“, tai aš reikalauju jos taip pat viešai atsakyti ant sekančių mano užklausių:

1) Kada ir kur aš niekindamas „Aušrą“, vadinau ją „buržuaziška“?

2) Kada ir kur aš davinėjau „Aušrai“ patarimus — „visą savo turtą pavesti revoliucijai“?

3) Ar nors vienoje savo prakalboje arba šiaip viešame pasikalbėjime esmi ką blogo išsitaręs apie „Aušrą“ ir josios tikslus?

4) Ar nors viena mano duotųjų žinių apie K. J. — io ypatą ir apie jo materialistą padėjimą tame laike, kaip jisai prašė pašelpo, — pasirodė netikra esanti?

Mokslėivis P. G.

P. S. Kitų laikraščių prašau šį laišką perspaudinti.

Ponas P. G. visai neto klausia, pas ką reikėtų klausti „Aušrą“ apie jį nei puse žodžio neišsitarė ir paduotiejie jo užklausimai visai jos neliečia. Kas buvo pasakyta apie jį, buvo pasakyta mano. Kodėl gi jis manęs neklausia, iš kur aš tą žinau? Yra tam viena iš dviejų priežasčių, ar gal ir abi drauge: Viena, kad aš pasakiau tą, ką žinojau, vadinau, tą kas buvo; todėl klausiti pas tą, kas gali prirodyti, nėra išmintingu. Antra, jam einasi apie tai, kad parodyti, jog jis mano menkutes ypatas per savo didžiulį „Aš“ nemato ir matyti nenori, kas yra vistiek, ką „Plevat na tebia“. Bet aš nudosiu, jog to nesurprantu ir vietoj užklaustosios „Aušros“, kuri neturi ką jam atsakyti, atsakysiu aš.

Pirmiausiai kaslink reikalo K. J. — io; jis prisipažįsta, kad „Aušra“ jo žodžiui patikėjo, bet jis nemato, kaip jis gali būti kaltas, jei tas ponas K. J., per jo rekomendaciją gavęs nuo „Aušros“ pašelpą, apvertė ją kitokiam tikslui negu jos prašė. Jis to nenori suprasti, kad „Aušra“ duodama tam vyriui pašelpa, ne anam patikėjo, tik jam, P. G., kuris už jį užtarė ir savo užtariamui priėmė už jį ant savęs atsakomybę. Žinoma, anas ponas galėjo jo užsitikėjimą taip gi apgauti; bet kad K. J. suvylė jo užsiti-kėjimą, tai jis „Aušrai“ niekuomet neparodė, niekuomet nepranešė jai, kad toksai p. K. J. pasielgimas jam, — P. G. didelį nesmagumą daro. Tai gi is to matyti ir visa dora p. P. G. Kada, dėl apsilvimo ant jo rekomenduojamo K. J., o ne dėl neprilankumo revoliucijai ir revoliucionieriams, „Aušra“ nepripažino jam pašelpo, jis kreipėsi prie privatiškų ypatų įtekmes aplinkiniu būdu ir dar su koku teroru!... Jis, P. G., sau galą pasidarys, jei „Aušra“ jį sušelpiti atsisakys ir atsakomybę to puls ant „Aušros“! Ar gi tą galima doru darbu vadinti? Ant pirmų trijų jo užkla-

simų atsakysiu vienu: Pono Ališauko bankoje, kuomet sugarsiu plekštelejimu rankos, apsisukęs ant vienos kojos, pasakei: „Tai jūs nieko neišmanote“. Platesniam pasiškiniui p. P. G. malonės kreipitis prie D-ro A. L. Graičūno. J. Laukis.

Apie moteris nusidejeles.

Ne labai senai viena Petrapilės moteris — daktarė, Paulina Tarnovska parašė gana akvyva veikalą, užvardytą „Žmogžudės moteris“, kur ji plačiai perzvelgia moterų nusidėjėlių psichologiją ir gyvais faktais nurodo, kad moteris kur kas daugiau yra nesveikos už vyrus nusidėjėlius, ir todėl gi ji reikalauja, kad prasizengusių moterų nubaudimui būtų var tojami visai kitiški įstatymai, negu vyrams. Svarbiausia moterims nusidėjėlėms bausmė turėtų būti — pristatymas į mokyklą.

D-rė Tarnovska ištyrinėjo ypatiskai 150 moterų, rusiškos kilmės, — žinoma, nusidėjėlių; išstudijavusi jų kunišką ir protišką stovį, nustatė dvi išvadas: pirma, kad kiekviena moteris kriminalistė neišvengtinai turi žymes kuniškos de generacijos (išgamystės), antra — palinkimas moteris prie blogų darbų tankiai esti igimtas nuo tėvo ar motinos, arba ir abiejų. Ir aišku tat, kad moteris igimusi nedoras ypatybes negali būti baudžiama už tėvų kaltę. Priešingai, tie kurie daro žmoniškai įstatymus, privalo pasirupinti, kad nesveikais apsigimę piktadėjai nebūtų baudžiami, bet kaip nors išgydomi.

Dar ir iš kitos pusės Dr. Tarnovska nurodo, kad moterims reikalingas kitiškas bausmės kodeksas. Vyras yra už moterį stipresnis; jis stovi gamtoje ant tokios pozitiškos linijos, iš kurios jis perduoda visiems savo gimstantiems vaikams beveik visas savo ypatybes, o moteris stovi tiksliai ant negatiškos linijos ir jos ypatybių labai mažai tepereina vaikams. Ji dabiagia tik vyro darbą ir papildoma jį — visame kame. Tiesiau pasakius — moteris yra lygi kokiam pagelbiniam medžiagai, o vyras išdirbėjui... Todėl apsigimime daugiau viskas atsiliepija ant kudičių nuo tėvo, o ne nuo motinos. Ant kiek mažiau turi įtekmes moteris ant vaikų, ant tiek ji mažiau beatako prieš moraliskus ir civiliskus įstatymus.

Ant kiek gerai vyras turės išpletoję savo vyriškumą (fizišką ir protišką), ant tiek gerą moteriškumą paskiaus igys jo gimstančios mergaitės, arba kitaip pasakius išsipildys senas priežodis, kad: „moteris yra tokia, kokia ją vyras pasidaro“. Taigi moteris neprivalo būti pavadama tiems patiems įstatymams, ką ir vyrai; arba nusidėjusią baudžiant taisytiškai įstatymais, sako Tarnovska, didesnę bausmės dalį turi pirmiausia paimti vyras, o likusią — moteris. Budama ji tiksliai vyro ypatybių atšvičiu,

nėra kalta už viską, ką ji blogo padaro, todėl priyalo gauti tiksliai mažiausią dalį ir bausmės.

Ar gi tai ne beprotystė bausiti tokius nusidėjėlius (arba nusidėjėles), kurie prasizengia prieš įstatymus budami nesveiki — sirgdami hysterija, epilepsija ar neurastenija? Ar gi draugija neprivalo pirmiausia nesveikus išgydyti, o ne dėti į kalėjimus, kur ir sveiki sugenda? Mūsų bausmės teorija, o ypač prie moterų taikomoji, labai panėsi į darbą kudičių, kurie spardo stalą arba kedę, užsigavę kulniukę į juos. Kriminalistų mokslas turi būti lygus mokslui Kristaus — geru už blogą mokėt. To mokslo pamatas privalo rymoti ant šių keturių uolų: „Nusidėjėlių atgaivink, išgydyk, išmokyk ir pastatyk ant kelio“.

Dr. Tarnovska vesdama savo tyrinėjimus, išmieravo 150 rusaičių moterų, kurios buvo žinomos, kaip vidutiniškai sveikos kuniškai ir protiškai, taip gi neblogą turinčios gyvenimą. Ypatingai ji mieravo ir lygino: ilgumą ir platumą galvos kiaušo, kaktos augstumą, atokumą nuo vienos ausies prie kitos, apatinės žiaunės skersumą, veido pailgumą, nosies platumą, veido kampuotumą, pilvo apvalumą, augstį, svarumą, ilgį kojų ir rankų; taip gi sužymėjo, ant kiek yra išpletoja pas kiekvieną tų moterų jauslumas, dasylytėjimas, suvuodimas, girdejimas, matymas ir nujaudimas. Žodžiu sakant, padarė grynai moksliską ištyrimą moteris prigimimo ir ypatybių. Sulyginimai davė sekančius pastebėtinius rezultatus.

Moterų igimti kokie nedaug tekliai — saksym, veido pailgumas, akių zvairumas, nosies kumpuotumas, ir tt. pasirodė paėinaš nuo to, kad motina turėjo nesveikus gimdymo organus. No tų organu nesveikumo priežasties buta pas vyrus. Jei gu vyriškis sužags dar nepribrendusią moterišką — saky sim pirmiaus 15 ar 16 metų, tai ji paskiaus jau ir subrendusi nebebus gera motina, gimdys kudičius ant ko nors nesveikus. Ir mergaitė, negražiai atsigimusi, yra jau nešanti bausmę už koki nors vyriškį, kurs josios motiną sužeidė. Tokios pat priežastys pagimdo moteris nesveikas ir protiškai. Ta statistika parodė, kad iš šimto nervišku moterų, 85 yra tą ligą igimę nuo savo motinų, kurios turėjo šokių ar tokiu budu sužeistus gimdymo organus.

Iš 83 išmėgintų nusidėjėlių moterų, 60 buvo gimę iš alkoholių (girtuoklių) tėvų. Tokių tėvų mergaitės buna pailinkę prie nervišku trukčiojimų (konvulsijų) ir abelnai esti glėzni sudribę sutverimai. Jos tankiai turi netikusius dantis. Kitas išgamystės žymes tokios moteris igema: nevienodumą spalvos abiejose akyse, kartais skeltą lupą ar nosį, retus ir išsiklaipjusius dantis, nenormališkas ausis ir negražiai igniubusių kaktą.

Kitos įvairios pašalinės priežastys ir gi atsiliepija ant moterų protiško stovio ir pastuma prie nusidėjimų. Taip va, typhoido fibra (karštilge) dau-

gumai sumenkina proto pajėgas ir išklibina doros supratimą. Dauguma moterų griebėsi už girtuoklystės tikslai po tokių nuotikių moteris buna palinkusi prie išsprudimo iš morališkos orbitos ir tankiausiai ji galop pareina į tokį padėjimą, ką žmonės vadina „sąžinės mirtis“. Bet ar tat ji už tai kalta? Tankiai papildo kokią paikystę arba ir didelę nuodėmę moteris, kurios yra visų žinomų, kaip keistos žmogystos, greituolės, arba taip vadinamos ekscentrikės. Jos taip gi yra nesveikos. Atrasta, kad 97 nuošimčiai moterų piktadėjų buvo palinkę prie alkoholiaus. O girtybės griebjasi tik nesveikos moteris, igavę ligą nuo tėvų. Ar jos tat kaltos?

Anot Dr. Tarnovskos moteris labai retai tampa piktadare su tikslu pasipelnyti. Tankiausiai esą moterų prasizengiamas iš skaugės (ar pavydo, „revnosti“) meliškuose prietikiuos ar iš keršto. Jeigu kairios moteris ir atsizymi kokiomis pražangomis dėl pelno, ypač galvažudyste, tai tokios galima esą skaityti moterimis „be lyties“ arba nustojusios savo moteriškumo jausmus; beje, tokios savo piktumu daugeliu dar pranėša ir vyriškius piktadėjus. Bet ir tai yra liga. Subręsta tokios moteris labai vėlai, vos apie 20-tus metus. Didžiuma tokių moterų, kaip Tarnovskos statistika rodo, patampa nusidėjėlėmis apie 30-tus metus. Jų akis beveik išimtinai (Rusijoje) pilkai-melsvos arba net pilniškai žydrios.

Iš skaugės (pavydo), arba kitokių meilės bei lyties prietikių moteris papildžiusios žmogudystę beveik visuomet buna jaunutės, taip sau apie 20tus metus, taigi nepilname tės ir kaip tokių net ir dabar tiniai įstatymai beveik niekuomet jau nebaudžia mirėia, ir retai sunkum kalėjimu. Mat jau atsizvelgiama ant to, kad jos dar nėra pilno proto, tai gi nėra morališkon sveikaton atėję. Bet šiandieninėse sąlygose labai da mažas moterų nuošimtis ir visai teateina į pilną protą, per visą savo gyvenimą, — į tokį protą, kaip va reikalauja mūsų įstatymai, kad žmogus viską suprastų ir pagal to elgtųsi... Moteris tapusios nusidėjėlėmis meilės reikaluose, daugiausiai melyn akės, pilkšvų plaukų, o jų gimdytojai yra buvę fiziškai nušelpaliai.

Tolesnė Dr. Tarnovskos statistika yra taipgi akvyva, nors šio trumpo straipsnelio ribos neleidžia plačiau į ją įsileist. Moteris tapę žmogžudėmis iš keršto už suviliojimą, dauguma buna jau paaugę, apie 30 ar 32 metus. Nudėjusių savo vyrus arba mylimuosius už žiaurų elgimaisi daugumos amžius siekia 36 metus. Kudičius numarina daugiausiai jaunos, visuomet nesuaugę 30 metų. Nusidėjėlės iš prigimto palinkimo, tai yra iš tėvų kaltės, kaip pirmiaus šnekėjome, daugiausiai jau pradeda piktus darbus jaunystėje; retai tokios bepradeda blogais darbais užsimti po 26 metų. Matyti jų valia subręsta ir prieš savo

prigimimą jau įstengia iškovot.

Laikraštis „World“, iš kurio imta medžiaga ir šiam straipsneliui, atspausdina net keliolika moterų piktadėjų fotografijų, paimtų iš minėtojo veikalo Dr-es Tarnovskos. Ziurint į fotografijas, randi kiekviename veide koki-nors fizišką nedateklį: tai kažkoks nesugaudomas akis, tai nepaprastai pailgas veidas, tai suplota nosis, tai siaura arba įdubus kakta. Vietui norėtu-me, kad bent vienos veidas patrautų žiurėtojo simpatiją prie savęs. Matosi perdėm nesveikumas ir atstumantis idjo-tizmas.

Kaip tokios moteris, taip ir vyrai yra nekalti, kad juos gimdytojai jau nesveikais paleido ant svieto ir pastumė į įvairių piktadėjų eiles. Ne bausiti juos reikia, — arba anot Dr. Tarnovskos, reikia tokius piktadėjus bausiti — pasiunčiant į mokslavietę... J. O. S.

Kame priežastis?

Kame priežastis, kad žemės gyventojai turėjo nuolatos mainyties? Kas pridėjo savo ranką, kad jų protas vis lavintųsi? Kas išdirbo įtatymus, kurie padėjo kelius, kuriais turėjo žemės gyvenimas plėtoties? Ant tų visų klausimų galima trumpai atsakyti: visko priežastis — pati gamta. Vienok skaitytojas norėtų iš girsti aiškesn'o atsakymo, kad tą viską geriau suprasti.

Buvo dvi priežastys, po įtekme kurių ant žemės vieton vienklektinių gyvūnų-galų viešpatavimo atėjo žmogaus laikai. Pirmą priežastis — kova už buvį, antra — permainos tų sąlygų, tarp kurių gyvenimas plėtojasi. Iš pradžių, kaip jau žinoma, buvo tik vienklektiniai augalai, ką patįs iš gamtos, po įtekme sau les šviesos ir šilumos galėjo sau atrasti maistą. Ilgainiu, šokių ar tokiu keliu kai — kurie augalai pradėjo esti savo brolius ir beėsdami augalus arba, geriau sakant, organiską maistą, jie ilgainiu jau užmiršo patįs stačiai iš mineralo sau maistą išrasti. Augalai gi pradėjo esti savo brolius, nes prie to juos spyrė kova už buvį. Ilgainiu kova už buvį priverė vienklektinius žemės gyventojus, taip gyvūnus, kaip ir augalus, laikyties kartu, tverti, kaipi atskiras, šeimynas. Tų šeimynų nariams buvo lengviau surasti sau maistą, tų laikų duona. Ilgainiu šeimynos nariai, pasidalinę tarp savęs darbą, sutvėrė vieną asmenį. Atrastado daugklektiniai augalai ir daugklektiniai gyvūnai.

Gamta taip gi ne visados vienoda buvo. Vienklektinių augalų laikais oras ir vandenys buvo labai šalti. Ilgainiu, viskas pradėjo atsalti. Toliau atsirado sausuma, vietos sausesnės ir drėgenesnės. Ant žemės ne visose vietose buvo vienodas oras. Ant polių (žemgalių) greičiau atsalo, kaip pas ekvatorių (žemės pusamolio lygratį). Nuo to visko turėjo atsaimainyti ir žemės gyvenimas.

Kadangi ne visur buvo vienodos sąlygos, kadangi ne visur tos sąlygos mainėsi vienodu keliu, tai ne visur ir gyveno vienodi augalai ir gyvūnai, ne visur tarp jų atmainos ejo tais pačiais keliais. Gyvenimo sąlygų atmainos nuolat ejo, nuolat buvo kova už buvį, už tai ir nuolat turėjo būti tos permainos. Bet gal kas paklaus: kodėl tuomet neišnyko visi senovės žemės gyventojai? Kodėl ir dabar yra taip vienklektiniai augalai, kaip ir daugklektiniai gyvūnai dar? Ant to galima pasakyti, kad dabar jau nėra nei vieno senobinio gyventojų. Nors ir šiandien ir gilioje senovėje buvo vienklektiniai, bet tarp jų yra didelis skirtumas. Gal tik to skirtumo negali užtėmyti prasta akis ir žiuronas, nes tie gyventojai labai maži. Toliau, kada eina atmainos tarp žemės gyventojų, tai tos atmainos skyla ant įvairių šakų, iš kurių tik tos lieka toliau gyventi, kurios geriau prisitaiko prie vietinių sąlygų. Vienoje šakoj atmainos greičiau galėjo nužengti pirmyn, kitoj — lėčiau. Nuo tos kuri toliau nužengė pirmyn, greičiau atsiranda ir tolimesni augštesni: žemės gyventojai. Tas persikeitimas eina toliai, kol žemės gyventojas nepasieks savogalutinio tikslo. Jeigu atsiranda nauja atmaina, kuri jau neišgali toliau plėtoties ir prisitaikyti prie naujų sąlygų, tai ji turi visai išnykti. Kiti žemės gyventojai nors dar ir galėjo toliau keisties ir lavinties, bet turėjo išnykti, nes gamtos atmainos greičiau pareidavo, negu pas juos persikeitimai.

Galėjo buti ir kitaip. Žemės gyventojas jau gana augštai pakilo, bet staiga jo gyvenimo sąlygos taip atsaimainė, kad tas gyventojas jau negalėjo ne tik toliau lavinties, bet turėjo atgal prie savo tėvų formos grįžti. Vieton progreso, atsirado tik regresas (atgal-eivystė).

Iš to visko mes matom, kad lig šiai dienai galėjo pasilikti vienklektiniai žemės gyventojai. Jie šiek-tiek apsimainė į tą pusę, kad toliau lavinties jau nebegalėjo, o išnykt neišnyko, nes sąlygos dar liko panašios į senas sąlygas.

Vienu žodžiu, žemės gyventojų tarpe įvėkdavo tokios pat atmainos, kokios dabar įvėkta žmonių gyvenime. Žmonės, kurie pakliuna į labiau atsakančias sąlygas, smarkiau plėtoja ir savo kultūrą. Prie geresnių sąlygų geriau ir kova už buvį einasi. Kaip pasirodo, žmogui geriausiai atsako kraštai, kur ne perkaršta ir ne peršalta. Nuolatinės vasaros krašte žmogus lengvai gauna maistą ir jam čia mažai rupi pasidarbuoti, kad lengvesniu budu ir gerėsnį maistą turėti. Šiuose kraštuose ir žmogus anatomiskias (kuno) sudėjimas mažiau atsaimaino. Salto krašto žmonėms vėl persunku sau maistą surasti ir jie čia lieka tikrais vėgais. Kur blogesni susinėsimos keliai, taip gi žmogui sunkiau einasi. Ir ištikro, kultura pradėjo kilti Vidurinių marių pakraščiais.

oratoriui drabužį, parupinti maistą ir popierėlius vadinamą „ticketu“, su kurio pagalba vadovas galėtų pervaziuoti į kitą pusę pilies ir pasakyti prakalbą partijos nariams, kad šie balsuotų už savo kandidatus busiančiuose rinkimuose. Naigi! Kas yra tie „savo“ kandidatai? Atsiminkime skerdžių organizatoriaus prakalbą!.. Juk tie, kurie perka... — ar ne! Ura, žverių politika!

Bet, gal jūs manote, kad jau dabar viskas ramu? Klystat! Bezdžionės visos supyko ant skerdžių ir sutvėrė savo partiją, kurią jie įstatymai nepatvirtina! Net vardas taip baisus nuo pačios senovės kiekvienam griešnikui (nusidėjėliui), kad—Dieve saugok! Bez džionių oratoriai važinėja ir duoda pylos visiems sukčiams. Juk girdejote, kad prieš pasaulio pabaigą važinėsi anti-kristas ir visus sukčius įmėtys į kakalį, be arklių vezamajį. Oi! aš ir esu ši-tą apsukęs... Su bezdžionių anti-kristu reikia kovoti! Kad išgelbėti visus avių, žąsų, ančių ir vištų sukčius ir pačius skerdžius nuo to kakalio, ir aš tapau net vienos iš tų „politiškų partijų“ oratorium ir atsi- dejęs kovojau su anti-kristais, kurių vadovu Raudonšalyj yra viena tik bezdžionė, taip vadinama Goldman.

Ura! žverių politika. Avys, vištos, antys, ir visi patinai—vyrai—su manim! Su manim prieš anti-kristą! Ura! žverių politika. Ura!!! J. Ilgunas.

Pazvelgus atgal.

SOCIJOLIOGIŠKAS ROMANAS

Eduardo Bellamy.

VERTĖ

Pranas Siulelis.

(Tąsa).

pasiganėdino vien tik tuščiomis kalbomis; kodėl reikalavo tik šiokių-tokių smulkių draugijos pagerinimų, o ne visišką jos pertaisymą. Čia mes sutinkame nepaprastą apreiškimą. Mat tuomet ir geriau, si tų laikų žmonės drūčiai tikėjo į tą, kas buvo blėdingiausiai daiktu draugijos sistemai. Jie buvo taip išmąžytės mokinti ir sanprotavo, kad tik godulystė ir pelno jėškiojimas tepalaiko žmonių kruvoje; jeigu tas dvi ypatybes iš žmonijos pašalinti, tai jiems rodesi; draugija subirėtų į trupinius. Vienu žodžiu jie tikėjo—net ir tie, kurie troško kitaip tikėti,—kad žmonijos laimė yra tame, kur mes dabar matome didžiausią jos nelaimę. Jie sanprotavo, kad tik pju domi ant vieno kito, o ne draugiškame auklėti žmonių gali gražiai kruvoje sugyventi. Jiems išrodė geru, jeigu žmonės vieni kitus stengiasi aplenkti ir prispausti ir jeigu duodasi apsilenkti ir nuskriausti; kadangi draugija davė tokioms lenktynėms platų kelią, todėl negaila buvo ir tikėties draugiškumo ir visų žmonių laimės. Butų absurdas manyti, jog žmonės tokią tvarką mylėjo; vienok kad jie nedoriausias sąlygas kentė ir kad draugijos pertaisymą patys atstumdavo vis ant tolesnio laiko, tas jau yra neužginčijama istorijos faktai. Pazvelge net jau į paskutinę pusę devynioliktojo šimtmečio, jūs rasite giliausį pesimizmą (bevilį) jų literaturoje, melancholiją (liudėjimą) jų poezijoje ir cinizmą jų humoristikoje.

Nors jie nujaudė, kad jų gyvenimo sąlygos nebepakeliamos, vienok neturėjo aiškios vilties susilaukti ko nors geresnio. Jie sanprotavo, kad žmonijos evoliucija įvedė juos į *cul de sac* (neišėjimą gatvė), ir kad pirmyn žengti jau nebėra kur. Tuolaikinių žmonių mintis atsispindi jų aprašymuose apie draugijos reikalus. Žingeidumui užėjus nueikite į mūsų knygynus ir pervertę jų likusią, mūsų gadyne rastus, atrasite, kaip tai rupestin- gajai jie svarstė savo gyvenimą, ir vis nerado išėjimo. Nemaži buvo ginčai apie tai: ar bėra verta žmogui gyventi, ar ne. Pankindamai save, jie niekino ir savo Sutvėrėją. Įvyko visuotinis sugedimas tikybos. Tą žemišką chaosą, apsiaustą baimę ir abejonėmis, nušviesdavo tik palši ir skysti padangų spindulėliai. Mums dabar tas išrodo apgailėtina bėpovystė, kad žmogus turėjo abejoti apie Tą, kuris į krutinę gyvasties dvasią įkvėpė, arba bijoties tųjį rankų, kurios jį nulipino; bet mums reikia atminti, kad nakties laiku kiekvienas kundikas pilnas paikos baimės, nors dieną jie yra linksmi, drąsūs ir narsūs. Tuomet gi buvo žmonijos naktis, kuri dabar praušo. Dvidešimtam amžinį labai lengva tikėti į Dievo tėvišką apveidą.

Kiek galint trumpai aš čionai užklindžiau tarsi priežastis, kurios prirengė žmonių mintis perkeitimui senosios tvarkos į naują, taip gi paminėju priežas- tis konservatizmo, dėlai kurių žmonės vis dar traukėsi atgal, nors jau būvo pribrendęs atmainų laikas.

Jeigu mes stebėtumės tokiai sparčiai ir visuotinai draugijos permainai, tai mes užmirštume, kad pra- sidėjus keisties vienai gyvenimo pusei, žmonių min- tis ikišiolai priratę tik prie tamsaus nusiminimo, tum palinktas medelis, kada paleidžia, atsoko žmonija atgal į savo normalią tiesumą.

Norint senovės draugiją aiškiai įvaizdinti, pa- velykit man, mano prieteliai, idėti ją į sakmės kevalą. Palyginkim senų laikų žmonių ir rožių krumelį, pa- sodintą raistuose, kur talkšo juodas dumblas ir kur diena krinta pilni miazmų rūkai, o naktį susitraukia nuodinga drėga. Nesuskaitomų gentkarčių dar- žininkai, kaip tik jie išmanydami stengiasi roželę už- auginti ir susilaukti pražystant; bet jų darbas vis pa- silieka be vaisiaus—vos tik retkarčiais rožės pumpu- rėlis neva pradaro akutes, bet ir vėl sunkiai užsimer- kina. Dauguma jau pradėjo sakyti, kad tas augalas visai nei nėra rožių krumelis, bet nuodus perintis kė- rmas, kuris geriau pritiktu išraut ir sudegint. Bet daržininkai tolydžiai neužsileisdavo, tvirtindami kad krumelis tikrai paeina iš rožių veislės, bet jis mat turis jau toki negerą apsigimimą, kuris tai ir nedaleidžia pačiai rožei angti ir pumpurėliams gra- žiai pražysti, ir verčia pačią rožę suliegsiai skursti.

Beabejonės ne dangeliui iš mūsų besinorėtų savo dabartinį padėjimą apkeisti ant senovės; vienok man tankiai perbėgdavo galvoje mintis, jog butų puikus dalykas atiduoti savo dalį iš mūsų švie- sių ir auksinių laikų ir persikelti į audringą gadyne- praėjusių perversmų, kada kilti vyrai daužė kietus bu- jotų. Vienok, kadangi tie žmonės buvo ne dar- žininkai, todėl tokius, kaip apie rožių auginimą nenu- simanancius, daržininkai pajaukdavo, vadindami juos greso paveikslu, nuo kurio netikėtus skaištybės dar- svajotojais ir teoretikais, taip ir visi žmonės į juos net mūsų akis teberaibsta. Ak, mano prieteliai! kas žiūrėjo. Aulinkui atėjo daržininkams į pagelbą gar- pasakytų, jog neverta buvo net ir šią gerovės gadyne- apleidus pagyventi tada, kuomet lypstelėjus žmonijos gyvenimo rankeną sudrebėdavo čielai šimtmečiai?

Jūs jau žinote istoriją paskutinės, didžiausios ir mažiausiai kruojos reikalavusios revoliucijos. Tik- vienos gentkartės eigoje žmonės nusikratė senoviš- kus draugijos papročius, atmetė barbarizmo budus ir priėmė surėdymą, kuris vertas yra žmonėms mylėti ir saugoti. Pametę savo godžius papratimus, jie tapo bendradarbiais ir vienkart atrado broliškume mokslą pasidaryti turtus ir laimę. Seniaus buvo begalinis ir rustus klausimas: „Ką aš valgysiu, ką gersiu ir kuom apsirėdysiu?“ Bet kada šitas klausimas prie- mē ne ypatingą, bet visuomenišką pavidalą: „Ką mes valgysim, ką gersime ir kuom mes apsirėdysime?“ — tuojaus jis neteko bausios išžiuros.

„Žmonijos minia vis kėsinosi išrūsti pragyveni- mo klausimą individuališkai (kiekvienas per save), bet iš to išeidavo vienintelė pasekmė — skurdas ir baudžiaivos. Kaip tik tauta pasiliko vienatinį ka- pitalistu ir darbo darvę, tuojaus ant skurdo vietos atsistojo gausa ir žinogaus nelaisvė visiškai dingo nuo žemės veido. Žmonijos verguvė, taip tankiai ir nepasekinama tarkuota, ant galo visai pražuvo. Gy- venimo pragūmus pradėjo dalinti žmonėms abelnas- tautos išdas, kaip vaikams prie vieno tėvo stalo, o ne vyras moteris, darbo davėjas darbininkui, turtuo- lis bėdžiui. Dabar jau tapo nebegalima žmogui pa- naudoti kitą savo broli, kaip ir įrankį tik savajai nau- dai. Žmogus tik ant tiek gerbė savo artimą, ant kiek galėjo iš jo sau pelną ištraukti. Sėtikiuose tar- pe žmonių nebėra vietos pukybei ar nuolankumui. Pirmą sykį nuo sutvėrimo kiekvienas žmogus stojosi lygiai prieš Dievą. Baimė prieš nedateklus ir gei- smas lobių išnyko, kuomet visiems liko užtikrinta gausa ir perdiduliu turtų surinkimas tapo nebegali- mas. Nebėra elgėtų nei išmaldomis mintančių. Li- gybė atėmė darbą labdarystei. Dešimts prisaikymų tapo lengvai išpildomais ant svieto, kur nebėra pa- traukimo vogti, nebėra reikala meluoti iš baimės ar prisigerinimo, kur nėra vietos užvydėjimui tarp- lygių žmonių, kur atėmus iš žmonių negerą ginklą negali viens kitą užpulti ir sužeisti. Ant galo įvyko žmonijos amžinųjų svajonė: laisvė, lygybė, brolybė, kas per tiek amžių buvo išjuokta.

„Kaip senovės draugijoje vis turėdavo nukentė- ti mandagieji, gerasirdžiai, taip naujoje draugijoje tapo atmeti nuo svieto kietasirdžiai, godžiai ir savi- meliaii. Dabar, kada gyvenimo sanlygos pirmą sykį paliovė žmonėse plėtoti nuožmias ypatybes ir kada dovana už savymeilę tapo netikta nuo tokių žmonių atimta, bet dar paskirta tiems kurie myli artimą, — pirmą sykį galima buvo pastebėti, koks puikus yra žmogaus prigimimas, kada jis nesugadintas. Nedorie- jie palinkimai, kurie pirmiaus taip buvo išsiplėtoję ir aptemdę viską gerą, dabar išsivėdino, nelyginant kel- norės pelėsis ai įleidas šviežia orą; žmonių kiltosios ypatybės stauga prašvito, paversdamos cinikus į ge- atsitikimus, kaip va ir dabar, kurie mums primena, kad ne visuomet pas žmones taip buvo, kaip dabar yra. Sunkoku yra mūsų vaidenturėi įvaizdinti mūsų netolimų pratėvių draugijing būti. Mums ji atrodo pastebėtina ir baisi. Bet ir mes da nepasie- kām progreso rubežių. Mes tiktai išrūšim klausimą, kaip reikia savo kuną užlaikyti be didelio vargo ir kaip pilnos nedorybii. Tačiau tas dar toli nuo žmogaus galu- tinųjų tikslų, tai tiktai prirengiamasis takas į tikrą žmonijos progresą. Mes tiktai aplongvinom save nuo įkirių ir bereikalingų rūpesčių; kurie mūsų pratė- (Toliaus bus)

kurios butų pervertę ir angelus į velnius, vienok nei- stengė sunaikinti žmonėse, prigintų jų gerų dorybių, ir kaip tik tos negeros sanlygos tapo prašalintos, tar- tum palinktas medelis, kada paleidžia, atsoko žmonija atgal į savo normalią tiesumą.

Norint senovės draugiją aiškiai įvaizdinti, pa- velykit man, mano prieteliai, idėti ją į sakmės kevalą. Palyginkim senų laikų žmonių ir rožių krumelį, pa- sodintą raistuose, kur talkšo juodas dumblas ir kur diena krinta pilni miazmų rūkai, o naktį susitraukia nuodinga drėga. Nesuskaitomų gentkarčių dar- žininkai, kaip tik jie išmanydami stengiasi roželę už- auginti ir susilaukti pražystant; bet jų darbas vis pa- silieka be vaisiaus—vos tik retkarčiais rožės pumpu- rėlis neva pradaro akutes, bet ir vėl sunkiai užsimer- kina. Dauguma jau pradėjo sakyti, kad tas augalas visai nei nėra rožių krumelis, bet nuodus perintis kė- rmas, kuris geriau pritiktu išraut ir sudegint. Bet daržininkai tolydžiai neužsileisdavo, tvirtindami kad krumelis tikrai paeina iš rožių veislės, bet jis mat turis jau toki negerą apsigimimą, kuris tai ir nedaleidžia pačiai rožei angti ir pumpurėliams gra- žiai pražysti, ir verčia pačią rožę suliegsiai skursti.

Beabejonės ne dangeliui iš mūsų besinorėtų savo dabartinį padėjimą apkeisti ant senovės; vienok man tankiai perbėgdavo galvoje mintis, jog butų puikus dalykas atiduoti savo dalį iš mūsų švie- sių ir auksinių laikų ir persikelti į audringą gadyne- praėjusių perversmų, kada kilti vyrai daužė kietus bu- jotų. Vienok, kadangi tie žmonės buvo ne dar- žininkai, todėl tokius, kaip apie rožių auginimą nenu- simanancius, daržininkai pajaukdavo, vadindami juos greso paveikslu, nuo kurio netikėtus skaištybės dar- svajotojais ir teoretikais, taip ir visi žmonės į juos net mūsų akis teberaibsta. Ak, mano prieteliai! kas žiūrėjo. Aulinkui atėjo daržininkams į pagelbą gar- pasakytų, jog neverta buvo net ir šią gerovės gadyne- apleidus pagyventi tada, kuomet lypstelėjus žmonijos gyvenimo rankeną sudrebėdavo čielai šimtmečiai?

Jūs jau žinote istoriją paskutinės, didžiausios ir mažiausiai kruojos reikalavusios revoliucijos. Tik- vienos gentkartės eigoje žmonės nusikratė senoviš- kus draugijos papročius, atmetė barbarizmo budus ir priėmė surėdymą, kuris vertas yra žmonėms mylėti ir saugoti. Pametę savo godžius papratimus, jie tapo bendradarbiais ir vienkart atrado broliškume mokslą pasidaryti turtus ir laimę. Seniaus buvo begalinis ir rustus klausimas: „Ką aš valgysiu, ką gersiu ir kuom apsirėdysiu?“ Bet kada šitas klausimas prie- mē ne ypatingą, bet visuomenišką pavidalą: „Ką mes valgysim, ką gersime ir kuom mes apsirėdysime?“ — tuojaus jis neteko bausios išžiuros.

„Žmonijos minia vis kėsinosi išrūsti pragyveni- mo klausimą individuališkai (kiekvienas per save), bet iš to išeidavo vienintelė pasekmė — skurdas ir baudžiaivos. Kaip tik tauta pasiliko vienatinį ka- pitalistu ir darbo darvę, tuojaus ant skurdo vietos atsistojo gausa ir žinogaus nelaisvė visiškai dingo nuo žemės veido. Žmonijos verguvė, taip tankiai ir nepasekinama tarkuota, ant galo visai pražuvo. Gy- venimo pragūmus pradėjo dalinti žmonėms abelnas- tautos išdas, kaip vaikams prie vieno tėvo stalo, o ne vyras moteris, darbo davėjas darbininkui, turtuo- lis bėdžiui. Dabar jau tapo nebegalima žmogui pa- naudoti kitą savo broli, kaip ir įrankį tik savajai nau- dai. Žmogus tik ant tiek gerbė savo artimą, ant kiek galėjo iš jo sau pelną ištraukti. Sėtikiuose tar- pe žmonių nebėra vietos pukybei ar nuolankumui. Pirmą sykį nuo sutvėrimo kiekvienas žmogus stojosi lygiai prieš Dievą. Baimė prieš nedateklus ir gei- smas lobių išnyko, kuomet visiems liko užtikrinta gausa ir perdiduliu turtų surinkimas tapo nebegali- mas. Nebėra elgėtų nei išmaldomis mintančių. Li- gybė atėmė darbą labdarystei. Dešimts prisaikymų tapo lengvai išpildomais ant svieto, kur nebėra pa- traukimo vogti, nebėra reikala meluoti iš baimės ar prisigerinimo, kur nėra vietos užvydėjimui tarp- lygių žmonių, kur atėmus iš žmonių negerą ginklą negali viens kitą užpulti ir sužeisti. Ant galo įvyko žmonijos amžinųjų svajonė: laisvė, lygybė, brolybė, kas per tiek amžių buvo išjuokta.

„Kaip senovės draugijoje vis turėdavo nukentė- ti mandagieji, gerasirdžiai, taip naujoje draugijoje tapo atmeti nuo svieto kietasirdžiai, godžiai ir savi- meliaii. Dabar, kada gyvenimo sanlygos pirmą sykį paliovė žmonėse plėtoti nuožmias ypatybes ir kada dovana už savymeilę tapo netikta nuo tokių žmonių atimta, bet dar paskirta tiems kurie myli artimą, — pirmą sykį galima buvo pastebėti, koks puikus yra žmogaus prigimimas, kada jis nesugadintas. Nedorie- jie palinkimai, kurie pirmiaus taip buvo išsiplėtoję ir aptemdę viską gerą, dabar išsivėdino, nelyginant kel- norės pelėsis ai įleidas šviežia orą; žmonių kiltosios ypatybės stauga prašvito, paversdamos cinikus į ge- atsitikimus, kaip va ir dabar, kurie mums primena, kad ne visuomet pas žmones taip buvo, kaip dabar yra. Sunkoku yra mūsų vaidenturėi įvaizdinti mūsų netolimų pratėvių draugijing būti. Mums ji atrodo pastebėtina ir baisi. Bet ir mes da nepasie- kām progreso rubežių. Mes tiktai išrūšim klausimą, kaip reikia savo kuną užlaikyti be didelio vargo ir kaip pilnos nedorybii. Tačiau tas dar toli nuo žmogaus galu- tinųjų tikslų, tai tiktai prirengiamasis takas į tikrą žmonijos progresą. Mes tiktai aplongvinom save nuo įkirių ir bereikalingų rūpesčių; kurie mūsų pratė- (Toliaus bus)

PERŽVALGA.

* * Chicagoje iškilo įdomi byla. Koks ta- nai žydas Broslavski, treji metai atgal įsikrau- stė į rusiško konsulio apleistą gyvenimo vietą po No. 56-5tos ave. ir nenutrūkęs konsulio pa- rašo nuo lango, pradėjo laivakortes pardavinė- ti ir šalip to—žmones prigaudinėti, sakydamas buk jis taip gi esąs Rusijos valdžios atstovas. Nelabai daug ką tokiuose dalykuose nusimama ateiviai, tarpe tų ir lietuviai, eidavo pas tą žy- dą su visokiais reikalais ir mokėdavo jam tri- linkai savo sunkiai uždirbtais centais. Už pas- portą arba kortelę perėjimui per rubežių į Lie- tuvą konsulis paprastai ima \$1.60, o tas žydas atlupdavo po \$20.00, ir vienok su tokia kortele ant Rusijos rubežiaus žmogelis tiesiai pakliu- davo į cypę. Žydas taip buvo įdrisęs apgaudi- nėt, kad net įsitaisė urėdninkiską guzikotą ap- poną ir jeigu kas da drįsdavo pasakyti, kad jis brangokai ima, tai gaudavo šiurkštų, tiesiai biurokatišką perspėjimą: „Zdies ne karėma, a dielo kazionnoje, ne prilicho torgovatsia“ (Čia ne smuklė, o valdiškas reikalas, ne pritin- ka dėtėties). Ir žmogelis užmoka pinigus, da ir ranką žydui pabučiuoja. Lietuviai ypatingai čia eidavo. Nieko negelbejo, nors vietiniai lietuviški laikraščiai atkartodami chicagiečius lietuvius perspėjo ir nurodinėjo, kad tas žydas yra ne konsulis ir kad jie bereikalo duoda sa- ve apiplešti. Ant galo nešeni įsikisė jau pats rusų konsulis ir prigaudinėtoji padavė teismui, o keletas lietuvių nuskriaustųjų stojo už liudi- ninkus.— Mes iš to išvedame liudną faktą, kaip tai mažai lietuvių da skaitoma laikra- čiai, arba jeigu ir skaito, tai matyt nieko ne- supranta, jei net čielus 3 metus Chicagos žmo- nės nedžiūnojo, kad Rusijos konsulis yra ne žydas Broslavskis!

* * Amerikos revoliucionierių laikraščiai praneša, jog caro valdžia čionai prisituntai daug daugiau šnipų moterų, negu vyrų. Nese- nai buris moterų šnipų atsivežė net 150 sau pa- gelbininkų vyrų, su kurių pagelba ir varą savo darbą tarpe visokių Rusijos išėivių, bejieškant politiškų prasikaltėlių. Vienamelatvių revoliu- cionierių rately nutverta moteris šnipas su fo- tografiška kamera betraukiant nuo susirinku- sių paveikslus.

* * Liet. R. Kat. Sus. per paskutinį ber- tainį metų įplaukta išdan \$6.767.84, išėita 2.157 48. Viso išdas turi \$18.786.97.

* * Susilaukėm ant galo ir tikrai kryzel- viškos karės, kada už lietuvių... dolerius sa- sikibo į plaukus patis drutėjie mūsų kunigė- liai. Kun. Vizgirda, tas—pats, ką anais metais taip smarkiai keikė „Vienybė Liet.“ ir „bedie- vius“, kurs burė cicilikams: „kad jie kur lau- kais bėgtų staugdami“, dabar užstoja už kitus, kuriuos kun. Milukas bedieviais apšaukė. „Ka- taliko“ 48 N kun. V. iškolioja kun. Miluką „niekšu“, „pardaviku“, „autokratu“, „dzukų karalium“, išjuokia jį, kad gabenąs iš Euro- pos bačkomis „Stebuklingą vandenėlį“ ir Gi- rardviles dzukams pardavinėjas. Kas ypating- gausia, tai kad kun. Vizgirda susizgribo, kame Amerikos kunigai kalti—tai perplėšime lietu- vių tautiškojo susivienijimo. Tą savo straips- nyje ir hurodo kun. Milukui.— Tas faktas labai džiuginantis. Ir mūsų kunigėliai iš tik- ro atlikrų ne mažą nuopelną, jei dabar ne tik- tai nemestų su „Kataliko“ pagelba Miluko politiką, pjudančią lietuvius vienus su kitais, bet ir sugražintų atskilusią lietuvių dalį prie SLA.

Vietines ziniuos.

— Užpereitą nedėlią (utarinke) „VL“ redakcijoje buvo „Aušros Draugystės“ kuopos susirinkimas, kur svarstyta apie suteikimą pa- šalpos naujai atsiaukusiems moksleiviams. Į kuopą įrašė 3 nauji nariai.

— New Yorke meramosios „gerovės“ da vis nesimato. Šiandėl laikraščiai praneša, kad 7.000 vaikų našlaičių badauja prieglaudose, taip vadinamose „industrijos mokyklose“. Tos mokyklos, kurių New Yorke yra apie 16 užsilaiko išmaldomis nuo žmonių. Bet dabar žmonės tiek mažai beduoda, kad tolose mokyk- lose nėra už ką sriubos išvirti.

kada jie bus išseisti. Tą patarimą apakelbti...

Nutarta paskirti du draugus... TMD. 4-tos kuopos vardu...

Cleveland, O. 20-ta TMD kuopa savo susirinkime lapkričio 8 d. svarstė apie Kudirkos raštų išleidimą...

Vardan 20-tos kp. TMD. sek. Jonas P. Grūtė.

Nuo Centro Valdybos. Tuojaus po Susivaziavimo Centro Valdyboj... Pajieskojimai.

Krasos dėžutė. Angliškasis sunni. Eilutės „Akša“ netinka; pataisyti ir geresniu.

Pranešdami apie tai TMD. J. Vaščilai. „Su manim“

šanariams noretumem atkreipti jų ypatingą atydą į šią reikalą. Tuose miestuose, kur yra susitvėrę TMD. kuopos...

Prie šitos progos mes dabar prašytum kaip kuopų taip pavienių susilaukyti nuo kelimo bent kokio trukimo drangi...

Centro valdyba irgi šioje toki turį supratimą apie Draugijos reikalus ir gerai žino, kad dar toli gražu ne viskas eina taip, kaip reiktų eiti.

Dar sykį atkartojam, jog nėra ko žiūrėti ir bijoties, kad nėra kam rengti, nėra „gerų“ kalbėtojų ir tt. Kaip kur galima, taip ir parengti, nes anot patarles „kaip kas moka, taip ir soka“...

Vardan Centro Valdybos B. K. Balevičius.

Pajieskojimai. Pajieskau merginos tinkamos prie businesso nuo 18-25 senumo. Atsišaukite. Jūsų laiški bus užlaikomi slaptoji.

Krasos dėžutė. Angliškasis sunni. Eilutės „Akša“ netinka; pataisyti ir geresniu. Ditvetei. Eilutės netinka apaudai. Meldžiam rašinėti žinutes.

Pranešdami apie tai TMD. J. Vaščilai. „Su manim“

baikų nėra“ netilps: nieko svarbaus. Pranešdinkite žinutes iš vietinių lietuvių gyvenimo. J. Igunai. „Zverių politika“ tinka į laikraštį, kuriam ir atspaudiname. Prie knygutės neverta dėti, nes turi tik laikiną, pusiau-polemišką vertę.

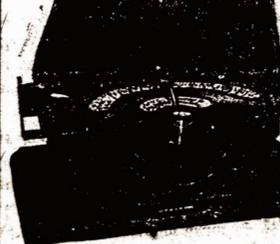
Kairaičiai. Apkritai pasaulij yra skaitoma šiek žmonių (apie): kaukaziečių arba baltųjų 600.000.000, mongolų arba geltonųjų 600.000.000, afrikiečių arba juodųjų 250.000.000, rusvai-rausvų 12.000.000. Kaslinsk tikejimų, tai šiaip sako statistika: stabmėlėdžiū yra ant svieto 676.000.000, krikščionių 330.000.000, mohometų 140.000.000, žydų 14.000.000. Aplamai imant yra ant svieto 3.064 kalbos (šnektos) ir apie 1.000 įvairių religijų. Krikščionys šiaip skaidosi: Rymo katalikų yra 170.000.000, protestonų 90.000.000, greko-staciatikių 60.000.000.

A. Br. Straipsnelis „Darbas viršuj ir apačioj“ negales tilpti, nes tų žmogelių nesvarūs darbai jau ir taip išsivertė aikštėn. Laikraščiai negali ilgai užsiimti su paprastais prietikių ir karjeros jieskotojais. Juk sutiksute su tuom?

Junior Typewriter.

Junior Typewriter yra tai naujaujo išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir pukai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universaliskais raktais, teip kaip mašinos už \$100.00 arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutę. Padaryta iš labai tvirto plieno. Didumas mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir puses colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su litaroms mainosi, ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visokeriojose kalbose. Susideda iš 180 atskirųjų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kšeniunje. Ji yra netikėtai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

Labai puiki mašina drukavojimui. Prekė \$7.00

Szita mašina pui kiai drukuoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji pasiduooda po 10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrynelė 2 dol.

Kas reikalauja tankiai kilmotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynelė, kurią pasimes į ranką kaip čempdanėlį gali neštis kur nori.

Dabar yra gera progą šią mašiną pigiai nusipirkt ant šio adreso: J. J. Pauksztis ir K. Brazys, 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Mūsų žingunė.

M. O.—„Prie „Mūsų dirvona““. Z. A.—„Kame priežastis?“, „Gyvenimo pradžia“ „Medžiaga be pradžios“ P. Norbus — „Pasikalbėjimas“, Bevardė—„Reikaluose S. L. Moterų“ J. Stasiulevičius — „Kieno gi čia dabar teisybė?“ K. J. Vėrnis — „Mūsų daila“ „Dar žodis“...

SVARBU!

Oda Kubilėnė paskirta gražinimui il Ellis Island jeigu neatsisauks jos vyras. Ji turi kelius gimines tik vienos turi adresą Barboros Sinkevi...

cienes iš Hammond, Ind.; kitas Julius Solais gyvenas New Yorke; dvi vedę seseris: Katarina Yoshkaiche ir Margarita Likienė gyvena Pittsburge, Pa.

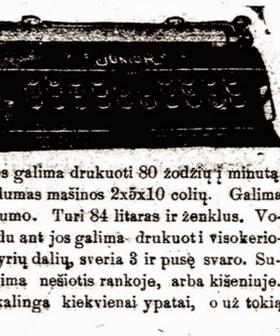
Tėmykite lietuviai.

Vine Liqueur Store, ant pardavimo; lietuvių apgyventoj vietoj. Duosime pabandyti. Turi turėti \$500 chash. E. E. Blument hal, 200 Bēadford ave., Brooklyn, N. Y.

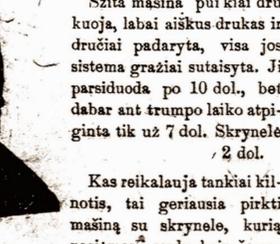
RYTMETINIS NEGALEJIMAS.

Tai nėra, taip sakant, negalėjimas bet didelis nesmagumas, kurį daugelis žmonių ntjaucia. Tik ką atskelkia iš lovos jie jaučia kvaitulį, širdies pykimą ir net tankiai turi vėmti su skausmingais tasymais. Ponas Jonas Simunek iš Edyardsvilles, Ill. pataria kiekvienam vartoti tokiuose atsitikimose Trinerio Amerikoniską Elikysrą Karčiojo Vyno. „Ilgus metus mane kankino paryciais širdpyka ir vėmimas senoj šalyj ir per penkis m. čia. Szasjos bonkus Trinerio Amerikonisko Elikysro Karčiojo Vyno mane išgydė ir nuo to laiko aš neturejau kliauties su viduriais“. Tai yra geras patarimas, prie kurio mes norime pridėti tik tą, kad šitas Elikysras yra didžiausias vaistas atsitikimose vidurių ligų. Vartok visuomet, kaip tik viduriai sugenda. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Preke \$15.00.

Labai puiki mašina drukavojimui. Prekė \$7.00

Szita mašina pui kiai drukuoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji pasiduooda po 10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrynelė 2 dol.

Kas reikalauja tankiai kilmotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynelė, kurią pasimes į ranką kaip čempdanėlį gali neštis kur nori.

Dabar yra gera progą šią mašiną pigiai nusipirkt ant šio adreso: J. J. Pauksztis ir K. Brazys, 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

„RAISTAS“ DOVANAI!

„Vienybes“ ir „Lietuvos“ Skaitytojams. Kuris neskaitys knygos „RAISTO“, nors ilgai Amerikoje beegs, bet gyvenimo KYTRYBES, GEROVĖ ir SKURDO SAKNŲ nepažįsta, — nes permažai kytrumo turi, ir nemokės nuo nelaimių išsisergeti: „Raista“ perskaitys visą sukytybių mašineriją kaip zerkoje permatys kiekvienas. Ta knyga sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus. „Raistas“ išversta į visas kalbas, tas parodo kaip labai žingėdli yra. RAISTAS“ didelė knyga, lengvai skaitosi, kaina 1 doleris. „VIENYBĖ LIET.“ arba „LIETUVA“ prumerata metams 2 dol. Bet kuris naujai užsirašys pas mane vieną iš paminėtų laikraščių metams atsiunčiant 2 dol. ant mano adreso, tai aptures laikraštį ir „Raista“ visai DOVANAI! Adresuokit.

J. Naujokas, Madison Square, Box 189, New York, N. Y.

Teipat pranešama, jog netrukus apšeis spaudą „BALTRAMIEJAUS NAKTIS“. Apie šią knygą plačiai buvo paaikšinta „Vienybėje L.“. Jau galima užsisteliuoti pas išleidėją J. Naujoką, tuom pačiu adresu. Kaina 75 centais.

FIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Mallorius VISOKIŲ ABROZŲ. Darba atlieka puikiai už prienamą prekę. Kogeriausiu darau naujas skripkas ir taisau. G. BENSON, 328 Bedford ave. BROOKLYN, N. Y.

Kazys Milisauckas perkrausčiau savo business nuo Baltimorė st. ant 243 E. Market st. Wilkes-Barre, Pa. Patėminkite numerj ir atsilankykite į naują vietą. Dekavoju seniems prieteliaus ką teikėtės kreipties su reikalais pas mane; pastikiu, kreipsitės ir ant toliaus.

Barbora Kūmeta išimta iš Ellis Island per A. Kundrotą. Dabar patalpinta Brooklyn. Turi 3 brolius Seranton, Pa.; vieną Shenandoah, Pa. Atsišaukite ant adreso 100 Berry st., Brooklyn, N. Y.

MŪSŲ SKAITYTOJŲ ŽINIAI. Ateinant 25 metų sukaktuvėms nuo isikurimo „Vienybės Lietuvnikų“ sumanėm ateinančius, da prieš jubiliejinius metus nors kuom skaitytojams atžymėti, todėl patiekėm nors nedidelę, bet dailią dovanėlę. Tai bus storokos knygos pavidalo kalendoriaus, kurį duosime kiekvienam senam ir naujam skaitytojui, kurs iš kalno užsimokės už laikraštį ateinančius metus. Kalendoriaus bus pilnas gražių skaitymų, žinių ir kiekvieno skaitytojaus stubele pagražins, kaip informacijų knygėlę. Šiuom pranešame skaitytojams, idant pasiskubintų patis anksčiau užsisakyti „Vienybę“ ir kitiems užsakyti, kad būtų galima žinoti, kiek reikės pasteliuoti kalendorių. Vėliau užsisakiusieji galės pasiklaus visai jų nebegaut. Išleistojei.

MOKINKIMĖS PATYS Gramatika angliskos kalbos mokytis be mokiniojo (apdaryta) \$1.00. Valtų Draugas arba kaip mokinjis skaityti ir rašyti be mokiniojo 15 c. Naujas Budas mokinintis rašyti be mokiniojo..... 10 c. Aritmetika mokinimuisi rokundų su paveikslais (apdaryta)..... 35 c. Pinigus siuskit per Money Order šiuo adresu: P. Mikolainis, Box 62. New York City.

Knygu Kataliogas.

Adomas Mackevičia (1798-1855). Jo gyvenimas, raštai ir darbai. Parasė A. J. Daubaras. Plymouth, Pa. 1902, p. 40 15c. Ar socialistas gali but katalikui? Societizmas ir draugams darbininkams. Parasė Žmogus, Plymouth, Pa., 1900, p. 88: 15c. Angis darbininkų judėjimo Lietuvoje. Ši knygelė apraso darbininkų judėjimą ir visokius sukilimus. Naudinga perskaityti kiekvienam. Parasė A. Lietuvis ir N. N. Plymouth, Pa., 1900, p. 58: 15c. Apuko Sapnai. Čionai yra riukinėlis šių pūvekslių iš gyvenimo: Laipsniai, Po mirties, Kietasprandis. Parasė juos gabus fejleton rašėjas Šilburis. Jo pavėksliškai astrali sioktelė visus ophiusius gyvenimo apsiukimus. Viegia reikia verkt, vietomis juoktis. Parasė labai aiškioje kalboj, kad ir mažai mokantis lengvai skaito. Brooklyn, N. Y. p. 150. Egė Žalčių Karalienė. Dramatas penčiuose apsiukimose. Parasė šis mitologisko senovės lietuvių padavimo. Parasė Aleksandras Fromas (Guzutis). Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, p. 56: 15c. Gyvenimas Senovaitės. Pamokinanti ir labai sujudinanti apysaka iš senovės laikų. Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, p. 50: 25c. Girtokiliu Admos. Antra laida. Brooklyn, N. Y. 1905, p. 16: 10c. Gudri Naglė. Juokaisiais dvejose veikmėse. Paimta iš tikro atsitikimo Lietuvoje. Šita knygutė perstato gana juokingioje formoj, kaip vieną ukininkė narsie savo gudrumu gavo gerą jaunij ir kas iš to pasikū išėjo. Labai lengva perstatyti teatr myletojams. Parasė Aleksandras Fromas (Guzutis). Su autoriaus paveikslu. Brooklyn, N. Y. 1905, p. 40: 15c. Grandis Verksmas. Arba pasibudinimas prie apsiukimo kancios Viešpaties Jeozaus Kristaus. 10c. Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filozofijos. Parasė Krapotnikas. Vertė Dr. J. Šilupas. Plymouth, Pa. 1904, p. 39: 15c. Ideja ant mėslyno. Apysaka mūsų dienų. Anka juos broliams Lietuviams. Mus. Plymouth, Pa. 1900, p. 5: 10c. Istorija apie gražią Karinką, jos visokius atsitikimus. Antra laida. Plymouth, Pa. 1901, p. 32: 10c. Iegriovimas Kamo Pilies (1852. m). Dramatas keturiuose apsiukimose. Iš Lietuvos deju. Parasė Aleksandras Fromas (Guzutis). Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, p. 83: 20c. Is po budelio kalavijo ir Kajimas. Dvi apysakos. Parasė M. Černeda. Vertė V. Stagaras. Plymouth, Pa. 1894, p. 250: 50c. Is bažnyčios istorijos. Kiekvienam verta perskaityt. Parasė A. D. Plymouth, Pa. 1906, p. 16: 10c. Istorija Septynių Mokinioju. Akvji skaitymai. Išleidimas trečias. Plymouth, Pa. 1904, p. 158: 50c. Is kur atsiranda nusiđėjimai? Socijologiskas priesins. Knyguteje trumpai ir aiškiai parodo, is kur musy laiknosie gimsta ivairus prasizengimai ir pedoreliai ir kg su jais turi draugija daryt. Cia yra plačiai medegos diskusijoms. Parasė A. J. Brooklyn, N. Y. 1903, p. 22: 10c. Itėkmė Socijalisckj Sanlygu, ant visų kulturos rakų. Šia knygele perskačius galima daug pasimokint. Vokiškai parasė J. Stern. Lietuviškai vertė J. Sidaras. Plymouth, Pa. 1898, p. 94: 15c. Juozas Arch. Societis-deputatas Anglijoje. Šia knygele vertė kiekvienam perskaityt. Parasė A. D. Plymouth, Pa. 1905, p. 18: 10c. Kabilas. Talpinantis savyje 100 visokių užminimų ir ant jų reikalaujančius atsakymus. Plymouth, Pa. 1894, 10c. Kėkštų Simas. Graži apysaka iš Lietuvos ukininkų gyvenimo. Parasė Me. naitis. Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, p. 26: 10c. Knygelė dėl Lietuviškų Karėvių Amerikoje. Parasė Lietuvos Karėvis. Plymouth, Pa. 1894, p. 32: 10c. Kunigija ir svietiska valdžia. (Margi plesiniai). Sutaiste ir aparasino P. Me. daksas. Antra laida. Brooklyn, N. Y. 1898, p. 47: 15c. Kur musy išsarymas? (Is visur surinkta medegą musų programų). Mano draugams. P. Daujotas. Labai akvji aprašymai. Plymouth, Pa. 1902, p. 119: 10c. Kainas. Misterija Byrono kūrytis. Trijuose akteose. Vertė Dr. V. Kudirkas. Plymouth, Pa. 1903, p. 120: 25c. Kaip Sielijos kaimietiai kovoje už save tiesias. Labai puiki apysaka. Parasė E. M. Plymouth, Pa. 1905, p. 24: 10c. Mythai, pasakos ir legendos Zemaičių. Surinkti ir išleisti per D. J. Edm. Vėckanstedta, vyrasnių senoviskų kalbų mokytoja prie Nikaiojus gimnazijos Liepojuje (Kurie). Yra tai akvjanios ir juokingiausios senoviskos pasakos apie visokius stebuklus ir prajonus, apie darbus gerų ir piktų dvasių, apie Laumes, Laimes, Raganas, Vilkalokus ir tt. Lietuviškai išgėdė J. Šilupas M. D. Plymouth, Pa. 1897, p. 190: 50c. Mūsų dielės. Per kg Lietuva kenčia ir kas vargina lietuvius. Parasė Žmogus. Plymouth, Pa. 1901, p. 31: 10c. Mokslineciai Tvarduckas. Apysaka iš žmonių padavimų, kaip Tvarducko teva užpuolė žmogžudiai ir kas iš to šėjo. Lenkiškai parasė J. I. Krassavski. Lietuviškai išgėdė P. M. D. daly, Plymouth, Pa. 1905, p. 174: 50c.

Tik dėl šių priežasčių gal...

Nematai prisidejo prie at...

Kaip matome, nereikia jies...

Tame ir visa priežastis.

Z. A.

Kareivio laiškas.

(Viens mūsų skaitytojų pri...

Aleksandropol, VI. 11. 08.

Dabar apie jūsų pabėgimą...

„pochodan“, o ant jo vietos...

Gelžkelių sukilelius nuteis...

Dabar pas mus duma, žino...

Tu man daugiau nerašyk, o...

Iki pasimatymui, tavo N. N.

(Pridavė A. V.)

Laiszkai iš Lietuvos.

(Iš Suvalkų gub. Balt...iai)...

skaičius nesimažina. Butume...

Toliau, yra pas mus dvi to...

Ištariu ačiu tau, Jonuk, kad...

Pranešu jums iš ekonomičio...

Likit sveiki, mano broliai...

Kolera vėl atgijo Petrapilė...

Keistūs kartais dalykus su...

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Vėl da pasmerkti...

Valdžia išleido naują aplin...

Iš Petrapilės garsingojo ka...

Amerika. Begyje paskuti...

Prancūzija. Iškilio neti...

IŠ VISUR.

Paskutiniu laiku Ispanijoje...

Holandijos sostapilėje Am...

Australijos parlamente dar...

Kolera vėl atgijo Petrapilė...

Keistūs kartais dalykus su...

simjolina senukai. Vengrijoje...

IŠ AMERIKOS

Miljonieriu dovana popieziui.

Iš tikėtinių šaltinių laikra...

Baisi kasyklose nelaimė.

Marianna, Pa. netoli nuo...

Naujas kerosino miestas.

Apie 12 mylių nuo New...

Rusu revoliucionierių bylos.

Chicagoje latvys Rudavičius...

ant mėnesio.

Kiek lesziavo republikonu rinkimai.

Republikonų partijos rinkim...

Iš Lietuvosku dieno Amerikoje

Westville, Ill. Šioje apie...

Cia randasi kelios pagelbi...

Lapkričio 14 d. suloš teat...

Dragystė šv. Petro ir Povi...

Pas mus žmonelės tamsūs...

Darbai čia prastai eina: ka...

Pas mus žmonelės tamsūs...

Apie 12 mylių nuo New...

Chicagoje latvys Rudavičius...

Chicagoje latvys Rudavičius...

Chicagoje latvys Rudavičius...

Chicagoje latvys Rudavičius...

Chicagoje latvys Rudavičius...

Chicagoje latvys Rudavičius...

paminėsi, kad užrašytų lai- kraščių ar kokią knygą nusi- pirkty, tai nusipjauja ir bėga- tolyn, sakydamas: „Mano tė- velis nabašniks pragyveno be laikraščių, be knygų, aš ir- gi baigiu amžį ir mano vaikas pabaigs amžį be knygų be lai- kraščių... Kam man jie! Geriau už tuos pinigus nuė- jęs išgersiu stiklą alaus ar degtinės, tai žinau, kad išge- ręs, dar gali parėkauti kvai- liu nusidavęs ir su policijantu galiu pasikalbėti, o kartais ir su dailum „kerečiu“, pasivė- žinti. O kas man tas laikraštis? Perskaitei ir mesk po suolu; ir kas ten dar parašyta? Vien- tik tai „negert, negert, negert, ir negert!...“ Na tai tavo laikraštis... tftu... Jie man rašo, kad reikia vienas kitam gerą daryti, vienam draugui kitą mylėti, visiems būti lygiais, ir visiems eiti iš vieno... Bet, kur čia tau gali būti lygybė ir meilė? Aš šiandien pinigus visus pragė- riau, matau jis turi pinigų, nei jis geria nei man duoda. Ar tai gali but tokia meilė? Ir negana to: dar taip pasitai- ko, kad žmogus užsitrauki baltakės šit tau palieka sma- gū ir užsimanai pasilinksmint, nuėjęs kur pas kokią moterė- lę, persitikirines kad jos vyras darbe. Ir štai kaip ant nelai- mės pareina jos vyras ir jeigu atras tave čia, tai tu ir nebeiš- sidanginsi sveikai, kaip atejai: turėsi išsinešint ar rankoms atsukintoms ar galva perskel- ta. Šia tavo laikraščių vien- ybė, lygybė ir meilė... Ne- kenčiu! nekenčiu jų kai kas žin- ko!”

Tai neišmįslas, tai tikra tei- sybė iš Raciniečių protavimo... Merkurijus.

New Britain, Conn. Lie- tuvių čia randasi su virš 2.000 yra 4 susiėlpjamiosios draugi- jėlės ir Ukesų Neprigulmin- gas Kliubas, taip gi su pašel- pa, beje yra dar ir 34 SLA- kuopa. Apšvietimas vietinių lietuvių stovi ne ant paskuti- nio laipsnio, nestoka da ir nie- ko neprotaujančių.

Lapkričio mėnesy visos vie- tinės draugijos apturėjo lai- škus iš Tėv. Myl. Dr. centro valdybos su užkvietimais ap- vaikštinėti 50-metinį Dr. Ku- dirkos jubilėjų. Pakol kas bus, draugijos skyrė leidimui Kudirkos raštų: Apšvietos Dr. stė \$5.00, Sv Andriejaus Dr. stė \$10.00, Ukesų Nepr. Kliubas \$10.00, Žirgvaikių \$5.00, tik Sv Juozapo Dr. stė atsiskakė prisidėt. Keturios draugijėlės suvienytoms spē- komis rengia Kudirkos jubi- lėjaus apvaikščiojimą New Britaine. Išrinkta iš draugijų po du draugu sutaisymui pro- pramo. Ant nelaimės, pasiro- dė, kad 31 gruodžio bus nega- lima surengt, nes viena iš draugijėlių turi ant tos die- nos nutartą balių. Taigi gal- prieis ant kiek vėliaus Ku- dirkos jubilėjų atidėt.

Kaip mato skaitytojai, New Britaino lietuviai nesnaudžia. Tik daugiau, broliai, prie- vienybės, mažiau nere-kalingų vaidų, o mes, nei skrudėlės, kramsins savo tautišką aukurė- lį....

K. J. B. Dzukas.

Plymouth, Pa. Vietinė šv. Kazimiero draugystė gavo iš Tėv. Myl. Dr. centro komi- teto laiškėlį, kuriame kviečia prisidėti prie apvaikščiojimo Dr. Kudirkos jubilėjaus ir pa- remimo jo raštus išleist. Per- skaičius tą laišką dr-stės susi- rinkime, visi draugai parodė didelę užuojausmę tam prakil- nam sumanymui ir paskyrė iš savo išdo, išleidimui minėtų raštų \$25.00, kuriuos parėjus reikalui, prisišim į TMD išdą:

Dr tės prot. sekretorius, M. Zalietkas.

Brooklyn, N. Y. Mūsų lietiviai vis turi ką-nors nau- jo. Nesenai susitvėrė „Lietu- vių Komedijantų Draugija“. Samanytoju draugijos vadovu yra regis p. Martusevičius. Nauja teatrališka draugija pa- siskyrė sau platoką darbą: ji keliaus po visus Amerikos miestus, kur tik yra lietuvių, ir loš sceniškų veikalus, rodys magiškas „štukas“ ir monus, taip gi krutančius paveikslus. Tiek bent girdejam.

23 ir 24 lapkr. buvo pavy- mui tos draugijos parengti Brooklyn, Kundroto svetai- nėje du tokie teatrališki vaka- rai. Aktai susidėjo iš šių da- lių: 1. p. Ališauckas rodė įvairias „štukas“, narstė gele- žinius lankus, išvirė skrybelė- je kiaušioj, paskui iš to kiau- šinio išleido antį ir tt. 2. p. Palkauckas mėtė tarp dviejų rankų dangybę bolių, liet- sargius ir kitokias juokingas klastas darė. 3. p-ni Palkauc- kienė gražiai padainavo solo: „Temsta dienelė“ ir vieną iš Petrausko kompozicijų. 4. p. A. Kundrotas, „lietuvis galin- čius“ parodė nepaprastą savo spēką kilnojimuose: jis pakė- lė ant 3.300 svarų sunkumo pečiais, o 500 svarų vienu pir- štu pakėlė augštai nno žemės, ko kiti vyrai iš publikos ne- galejo visa ranka nuo žemės atkelti.

Vakarai arba vovėvilius puikiai nusisekė ir žmonėms labai patiko.

Tuoį po tam, 25 ir 26 lapkr. buvo ir kiti tokie-pat, tik ma- žiau įvairesni vakarai p. Ra- čiuo Tautiškame Name, kur tarp ko kito buvo krutomieje paveikslai. Tie nusisekė ne- taip, kaip pirmieje. Žmonės mat nuo ilgos bedarbės suvar- gę, nelabai beina ir ant pasi- linksmimų.

Baisus Teatru Mylėtojas.

Tėv. Myl. Dr-tes reikaluose.

Kam ta agitacija?

TMD. prezidentas, p. Bale- vičia pradėjo vartyt ypatingą ir ypatingą agitaciją prieš ma- ne, kaip TMD. Literatiškojo Komiteto narį „V. L.“ N 44 jis mane apkaltina, kad rapor- to TMD. susivaziavimui neiš- daviau. Jis, prezidentas, nieko nežinojęs apie Mačio eiles; ne- žinojo nei susivaziavimas ir už- tai jis nutarė išleisti Kudir- kos rastus. Tai esą kaltė bu- vsios TMD. tvarkos, o ypač mano, kaip to tvarkos pa- skirto ir kas žin kodėl da iki- šiol esančio L. K-to nario „V. L.“ N 45 matome p. Ba- levičių tatau aiškinant Chica-

goje TMD. kuopos susirinkime Ten jau stačiai nešvariai už- metama: girdi, prieš buvusiojo seimo nutarimus — rašo Pet- ras Žemaitis, „protestuojas J. Baltrušaitis su kuopa iš Phi- ladelphijos“. Balevičia pir- miau pasigyrė, kad dabar TMD. labai gerai suorgan- zuota, o Chicagos kuopos su- sirinkimas, kur dalyvavo ir p. B. atranda, kad Philadelph- jos kuopa tai tik aš vienas, kad ta kuopa tik eina su ma- nim, kur aš ją vedu! Aš tokią tvarką vadinu negerą, visai- net negalima demokratiškoje organizacijoje ir jeigu prezi- dentas kuopų nutarimus pri- skaitys kuopų sekretoriams, kurių pareiga tuos nutarimus apskelbti, tai jis, mano nuo- mone, neturėtų gerėtis tvar- kos gerumu.

Apie Mačio eiles. Eilės buvo pas senąjį prezi- dentą, p. Paltanavičių. Palta- navičiaus įpėdinis Balevičia, nieko nežinojęs apie tai. Už- tai kaltas aš, Lit. K-to narys Bet reikia atsimint, kad sykį rankraštis perėjus ir priimtas Lit. K-to, šiam jau daugiau nerupi apie jo likimą: tai pre- zidento dalykas. Naujas gi prezidentas dabar mane kalti- na, kad jo priedermių neatli- kau, nepadaviau jam į rankas, ką jis turėjo priimti iš se- nojo prezidento. Bet jis mane- pirmą nieko neklausė. — Iki- šiol TMD. išleisdavo raštus tik L. K-tui nutarus. Nauja- sis prezidentas nežūrėjo į L. K-tą ir dabar jį visiškai ig- noruoja, o ką seimas nutarė, tą vadina gera tvarka, tas, — jam rodosi, — nei truputį ne- ra priešais TMD. įstatymus.

Kadangi paniekinat senąjį L. K-tą, mindžiojat jo nutari- mus (Mačio eilių išleidimą) ir dabar jo veikmes perkeliat ant- kitų įstaigų ir pašalinių ypa- čiu, neturinių jokių ryšių ta- me darbe su Lit. Komitetu, tai- nematau reikalo gerėtis toki- a tvarka ir Buti Literatiškam- me Komitete. Ikišiol žiūrėjau į tai per pirštus, nenorėjau ju- dinti to klausimo, nes norėjau, kad TMD. tvarkytųsi tikiai ir- augtų, o su laiku ir tvarka pa- sidarys. Bet kadangi tie, kurie- šią tvarką giria ir odel manė- įneša tos tvarkos ligą — vai- dus, varo agitaciją prieš ypa- tas, tai atsisakau iš L. K-to kuris ir taip nustumtas į už- pečį. Nenoriu buti juokinga- me padėjime, ypač, kad dėl to- yra varoma nenaudinga, vėji- nė agitacija? Kam ta agitacija- reikalinga? Ar gi ner kas- veikt?...

J. Baltrušaitis.

Philadelphija, Pa. TMD

4-oji kuopa lapkričio 10 d. mėnesiniame susirinkime tarė, kaip butų geriausia surinkti- pinigus D-ro Kudirkos raš- tams išleisti. Apie tai protake- le šiaip skamba: 1. Svarstyta iš TMD. centro atsiųstas laiškas apie aukų rinkimą d-ro V. Kudirkos ra- štams leisti. Kuopa spsvars- čius tai atrado ir vienbalsiai pripažino, kad, vieton anų, butų apskelbta numerata; šis skebautų (streiką lauzyt). Tuosyk jau mums nereiktų kovoti su streikininkais, bet gy- vuliai už mumis kovos. Tik, žinoma, mes juos turime vadinti žmonėmis. Tą ir ant popieriaus taip pažymėkime. Jų tas vardas tik ir pasiliks vardu. Jie kaip buvo gyvuliai, taip ir bus.

„ZVERIU“ POLITIKA.

(Piesinėlis, pašvėstas mūsų visokios rūšies kalmenėms ir skerdžiams).

Raudonpily jau nuo senai yra privisę dau- gelis įvairių gyvunų. Gal žmonės? Kur tau! Dvikojai, bet... antys, vištos, gaidžiai, žąsės, žasainai... ir avys su aviniais, tik išmokyti, it- meškučiai ir tankiausiai vaikščioja su dviem- kojom... Na, ir bezdžionių keletas randasi. Panašios į žmones? O kaip gi!

Kad suvaldyti tuos gyvunus, reikia tam- tikrų skerdžių. Jų užduotis yra ganyti savo- gyvulelius ir da iš kitos bandos (kaimenės) kokią vištelę ar avukę pagriebti... Juk ir plunksnų ir vilnelių kai-kada pri- reikia, o savo kaimenės kartais neužtenka... Bet paskutiniu laiku, tie gyvuleliai per- dang ištvirkė. Emė tvirtis į atskiras organi- zacijas (kaimenes), neprigulmingas nuo sker- džių.

—Maištas!—dasigirdo nuogandus ganyto- jų balsas. Jų kinkos drebejo it apušės lapai. Ban- dos, kai padukę susivienijo ir kai-kurios išrin- ko t. v. „komitetus“, pasiūzdamos juos prie- skerdžių, su įvairiais pagerinimo reikalavi- mais.

1-mas komitetas sako: „Mūsų visos avys- autarė, kad, jei ponas skerdžius ir toliau taip- plikai jas kirpsite—mes streikuosime!...“ 2-ras komitetas: „Mes visos bezdžionės- vienbalsiai nutarėme, kad p. skerdžius mus lai- kytum už žmones. Kitaip mus nei su „pea- noutsais“ prie savęs nepriviliosite...“ 3-čias komitetas: „Mes visos žąsės, antys, vištos, taip pat mūsų vyrai, nutarėme daugiau- jus savo balsais nelinksminti, jei ponios sker- džiuviens nešios prie skrybelių mūsų plunks- nas, kada mumis pačioms ir patiems šalta...“

Da buvo ir daugiau tų reikalavimų, bet- pakaks ir šių. Skerdžiai ko nesprogo iš baimės ir piktu- mo. Jie nesumanė nei ką beatsakyti taip umu- laiku. Todėl įbanguję komitetus žirklių ir- peilio galybe, pavarė į savo pulkus atgal, o- kai-kurios drąsesnius net suarėstavo. Tuojaus sušaukė savo (skerdžių) konfe- renciją (pasikalbėjimą), kurią pavadino „ne- paprastu kongresu“.

Svarstymo buvo daug, nuomonių da dau- giau. Bet ant galo visi suprato, kad su kaimė- nėm nėra baiku. Visi jų reikalavimai išpil- dyt—butų patiems perskaudu... Nieko ne- išpildyt—oi! da skaudžiau. Kaip čia padaryt? Ir taip blogai ir anaip nekas. Bet da nepri- buvo skerdžių vyriausis organizatorius. Tas- gal žinotų... Štai ir jis čia! dabar bus kas- kitas.

Ant tribunalo užsilipo storas nutukęs žmo- gus. Jo išveizda atrodė lyg butų tai šimtmeti- nis Šlapis (slonius), tik trumpa ir buka nosis- rodė, kad ne šlapis.

—Broliai! prakalbėjo viršininkas:—aš su- galvoju, kad su mūsų kaimenėmis geriausia- šitaip padaryti: reikia išleisti tam tikrą nuta- rimą, kad mes, visi skerdžiai, pripažįstame tik- bezdžionių reikalavimą už teisingą. Štai dėl- ko: bezdžionės reikalauja žmogaus vardo, to- dėl, kad jos ir yra panašios į žmogų. Kaip jų- reikalavimas taps išpildytas—jos užsiganėdins- ir vėl ramiai darys šėposus, už kurių pamatymą- visi kiti gyvuliai mums daug pinigų sumoka. Žmogaus vardas yra garbus! Sykiu, mes pa- minėsime, kad ir visos vištos ir antys ir avys ir- kiauless su jų patiniais—vyrais yra nuo šio lai- ko — žmonės!

—Jie pasius iš džiaugsmo!—tesė vyras, kada visai nei nesapnuotą geradėjusė nuo mūsų- apturės, ir sykiu užmirš kitus savo reikala- vimus, kurie mums yra skaudūs... —Urrra!!! Ura! mūsų organizatorius! —suriko beveik visi skerdžiai.

—Palaukite! Bezdžionės tuo tarpu im- ant mūsų urgti, kad da ir joms ką naudin- deenio duotume. Tada kiti gyvuliai gavę nuo- mūsų tokią geradėjusę, visi stos už mus. Jei- gyvuliai bezdžionės sustreikuotų, tai kiti gyvuliai- šis skebautų (streiką lauzyt). Tuosyk jau mums nereiktų kovoti su streikininkais, bet gy- vuliai už mumis kovos. Tik, žinoma, mes juos turime vadinti žmonėmis. Tą ir ant popieriaus- taip pažymėkime. Jų tas vardas tik ir pasiliks vardu. Jie kaip buvo gyvuliai, taip ir bus.

Tik jiems reikia visados įkalbėti, kad jie yra- žmonės, žinoma, per mūsų geradėjusę. Jie į- tai tikės ir ant kelių prieš mus eis, o mes jiems- ožas lupsime. Taip gi stengkimės visados da- ryti tarpe jų pačių nesutikimus, o tas mums ir- gi ant naudos išeis. Kad parodyti, jog mes jų- neapvylem, mes da patys privalom raginti, kad- jie, kaip žmonės, tvirtysi į visokias organiza- cijas ir vis su priešingais vieni kitų siekiniais. Tie tokiu budu nežinos nei patys su kuo kovoti- ir tarp savęs esis it žuvys! O kad nesutiver- tų partija priešinga mūsų siekiams—mes pri- valome išdirbti įstatymą, kuris uždraustų kiek- vienai draugijai gyvavimą, be tam tikro mūsų- leidimo (charterio). Tai gi gal suprantat, ką aš kalbėjau ir, jei mano projektas [geras—- priimkite.

—Urrra! Priimame. Ura! Geresnio- nereikia. Ura!

—Broliai! Aš da nepabaigiau. Mat il- gainių jie gali susiprasti ir vėl prieš mus pa- sišliauti. Tai gi, kad tam visam užbėgti ke- lią, mes juos da į pasiutesnį džiaugsmą turime- įvaryti, o tas džiaugsmas mums vis išeis ant- naudos. Mes privalome išleisti da vieną įsta- tymą, kurio bus vardas—lygybė. Tas reiškia, kad paprastas erukas, turės buti lygus sker- džiu. Nenusiminkit! Ir šis įstatymas bus- tik ant popieriaus. Pagal šitą įstatymą, kiek- vienas gaidys, kuilys ir kiti, galės pasiduoti- už kandidatą į skerdžiaus urėdą, arba kokią jų- partija skirs savo kandidatus. Mes, žinoma, turėsime savo partiją ir starysim savo kandida- tus. Kas liks išrinktas? Žinoma, kad mes! Tiesa, mums tas daug lėšuos, bet likę sker- džiais, mes šimteriopai juos nukirpsime. Tai- gi, nors jie ir vadinsis žmonėmis, bet mes jų- balsus ir juos pačius nuvirksime taip, kaip gy- vilius. Ir jų pačių vilnomis! Ar ne puiku? O jei ins rekti, kad negerai prie mūsų valdžios, tada jiems špygą po nosė! Juk mes po savo- ranka turėsime šunis, kurius dabar jau vadinsi- me ir gi žmonėmis. Jų vardas bus — kareiv- viai. Tie nesigailės į gyvilius ugnia spjaut. O kai prisis gražuma su jais barties (nes ir- tas gali atsikt), tada mes juos vadinsime- broliais, sau lygiais, raginsime ant kitų rinki- mų balsuoti už geresnį žmogų ir tt. O kas- jiems yra geresnis už pinigą? Niekš. Tai gi- vėl mes juos nusipirksime. Mums, žinoma, brangiausia jų vilna, kurią paskui nukerpa- me. Tokiu budu, jie nesuptas nei patys, kuo- jie yra. Gaus balloto popierėlį ir lai balsuo- ja už tą, kas jų pačių pinigų moka. Jie to- kiam atvejuje ir many esą lygiais, kadangi- pagal tiesą — gali užimti kad ir augščiausio- skerdžiaus vietą, kurios, žinoma, niekada ne- gaus. — O ką! Ar čia yra ko baimyties?

Ura? Ura! Ura! Te buna įstatymas. Lai- gyvuoja ponas skerdžius, organizatorius!!! Konferencija užsibaigė. Skerdžiai išsi- skirstė manydami apie naujus įstatymus, kurie- padaro lygiais juos pačius su erukais! Bjau- ru! Bet ką padarysi, kad pats ekonomišką- padėjimas priverčia prie to....

Raudonpily (kiti sako: Raudonšaly— Raudon-odžių šaly) viskas persimainė. Gyvu- liai pastojo žmonėmis. Kiekvienas pasidarė- ant savęs ponu. Visur lygybė. Skerdžius ly- gaus avinui, avinas skerdžiui. Puiku! O par- tijos? Aa! jų pridėjo, kaip grybų po lietuvi- vienos tvėresis apginti skerdžių reikalus, kitos- kovoti prieš skerdžius su pagalba streiko; tre- čios politiškos su devizomis: „laisvė, lygybė, brolybė“. O visos viena kita niekindamos bei- save išsigirdamos. Tarpe partijų atsirado viso- kios rūšies vadovų: avinų, kuilių ir tt. vadi- gamų inteligentais. Tie išsyk šliejosi prie- skerdžių partijos, bet matydami, kad iš anų ne- gaus pasinaudoti — prisiplakė prie gyvulelių, kurių truparegės akys buvo puikiai apdum- tos; tie vadovai iškalbingomis gerklėmis bliove- kiekviename užkaboryj; o tie nauji žmonės- plojo rankomis, rėkavo: Ura! Kitas net aša- romis veidus nupraudamas.

Tą riksmą, tie vadinami žmonės, prami- nė—prakalbomis. Kalbėtojai (avinai, kuiliai, gaidžiai ir tt.) kalba daugiausiai apie politiką, apie panaikinimą privatiškos savasties, apie bendradarbinę respubliką, kurią tik ir galima- įvykdiinti su pagalba „balloto“ t. y. balsavimų- popjerėlio. Puiki žverių politika! Ar ne? Tik tas negerai, kad toms partijoms dabar rei- kia perdaug griausmingus oratorius užlaikyti, o tas užlaikymas juk lėšiuoja! Nariai moka- mėnesines „upes“, už kurias reikia pasiudinti

Laima ir planetos. Knygėle tinkanti... Lietuviškos dainos iš visur surinktos.

Lietuvos Istorija. Simano Daukanto. Nuo seniausių gadyčių iki Gėdimo.

Lietuvos Istorija. Simano Daukanto. Nuo Gėdimo D. L. K. iki Liubino.

Abidvi prie kruvai drutu apdaru... Lietuvių Tauta. Senovėje ir šiaurinė.

Nalaitė. Apsaka eilės, labai naudinga ir užimanti knygelė.

Paveikslai. Dvi puikios apsakos, gana užimantis pasiskaityti.

Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Labai akivaži knygelė.

Palemonas ir Giržuta. Apsaka eilės, iš senovės gyvenimo.

Puota. Nuskintas žiedas. Vaizdeliai iš gyvenimo.

Pagieža—Jurgis Durnelis. Dvi labai puikios apsakos.

Papieros Gromatomas rašyt. Gaunama visokio skyriaus.

Sausio Devinta. Šitoje knygetėje yra plačiai aprašyta.

Užimantis ant to gerai. Arba apsimylėjimai.

Vilius Tell. Drama penkiose aktuose. Yra tai geriausias.

Vargdieniai. Apsaka iš tikrų atsitikimų penktos.

Valkata. Gražus paveikslėlis, paimtas iš kaimo.

Vytautas Prileka. Paveikslas reikiąta valanda.

Nuspuogavimas veidu. Daugumas miltė, kad bjauri užkrečiama.

Žemė Dulkės. Apsaka iš mūsų gadytės Lietuvoje.

Ženybos Palkių Miko. Kaip jam nematoma ženybos.

Žmogus. J. Akuratero apsakos. Iš latviškos vertė.

J. J. Paukštis ir K. Brazys. 120-124 Grand st.

224 E. Main st. Plymouth, Pa.

„Lietuvos Ukiniukas“. Laikraštis skiriamas darbo žmogui.

„Lietuvos Ukiniukas“ rašoma apie įvairiausių Lietuvos reikalus.

Kaina metams su prisijungimu \$2.30. Pavišnis num. ant vietos 5c.

Pinigus siųskite atstovui Amerikoje po adresu: A. Rinkevičius.

120 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M

Dr. Albertas Kauffman. Gydėtojas iš seno kraujo.

Specijalistas nuo visokių ligų. Gydo net labiausiai užsienėjusias vyrų.

Galima apsišaukti lietuviškai, lenkiškai, rusiškai, vokiškai ir slaviskai.

VALANDOS PRIĖMIMO. nuo 8 iki 10 ryto, nuo 2 iki 4 po piet.

No. 51 N. Washington street, Wilkes-Barre, Pa.

Lietuviška karčiama. JUOZO JUODZEIKIO.

Skanus alus, porteriai, gardi ariekla, visokis vynas ir cigarai kvepianti.

Teipgi biljardas dėl zobovų. Coalbridge, Pa.

Szl puiki vieta randa netoli Wilkes-Barre, Pa. Lietuviai, užskait pas savo tautieji.

J ir K Broliai Abraičiai. Visiems žinomi jau 22 metai biznise.

Laiko puikų Saituną visokų gerimų, kaip tai, skanus Alus gardi Arieika.

Laiko arklis ir visokius vežimus dėl kraustimo ir kur ir kas tik pareikalauja.

Reikalai kreipkitės pas savo lietuvius. J. ir K. BROLIUS ABRAIČIUS.

293 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Telephone 2279 Greenpoint. DAKTARAS

A. Zajackowski. Buvęs viršininkas ligonbuočių po vardu.

„Jezaus Kudiškių“, Varšavoje. 103 So. 2-nd ir Berry st. Brooklyn, N.Y.

Valandos: nuo 9-10 ryte, 1-2 po piet, 6-8 vakare.

Daktaras Tiesu, Czupka. Adwokatas ir Notary Public.

Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.

First National Bank, Olyphant, Pa. Panedėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak.

Užimantis provomis Wilkes-Barre ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa liudyjimus (dovarnastis) išrupinu.

Rosioj ir Lietuvoj. Naujas Telephonas No. 52

Dr. F. J. Krajewski. 42 So. Washington Street, WILKES-BARRE, Pa.

Pirmas Lenkiškas Daktaras. VALANDOS: nuo 9 iki 12 ryte, —1-4 po piet ir nuo 7 iki 9 vakare.

Nuspuogavimas veidu. Daugumas miltė, kad bjauri užkrečiama.

„Vienybė Lietuvių“. Rankius, galima gauti nuo išleidimo 1890 metų iki 1899.

Nuo 1899 metų iki 1903 „...“ \$3.00. Nuo 1903 metų iki 1908 „...“ \$2.50.

Šitas paminėtas laikraštis, arba rankius kuris yra nuo seniai surinktas ir užlaikomas.

„Zemė Dulkės“. Apsaka iš mūsų gadytės Lietuvoje.

„Ženybos Palkių Miko“. Kaip jam nematoma ženybos.

„Žmogus“. J. Akuratero apsakos. Iš latviškos vertė.

J. J. Paukštis ir K. Brazys. 120-124 Grand st.

224 E. Main st. Plymouth, Pa.

Tel. 2384 Greenpoint. PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRUGELI.

Skanus alus, gardi ariekla, elius, visokis vynas, kvepianti cigarai, ir puikūs užkandiniai.

Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ave.

ŽMIJEČZNIK. RATTLEMAK. LINIMENT. TOLIAUSIA NUESI.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų.

KAULŲ, PERALIMO, REUMATIZMO, STRENU SOPEŠ, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigėlbėti, neieškok rudos pas kokių nemokytus žydėlius ar kryžiuokius savo priepuoly.

bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vieną, reikalaujant tikrų grynų ir gydančių vaistų — pas ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ.

Plymouth, Pa. garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių“, o persitikrinsi, kad neiškleisi veltui ir ant apga vysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tik randa ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kugikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai jau tuksandžius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydo dome ir gilioje slojtoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti.

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, parašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulknumais, pridėk 2 centus ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisnok: Albertas G. Groblewskis. Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

200 popierių su pasveikinimais ir kopertų už 2 dol. ir 50c. vertės. Adresuok: G. Baronas, P. O. McKees Rocks, Pa.

D-ro pasekme gydime specijališku ligu. Yra užtikrinta ant to, jog jo pasekmes kaipo Specijalistas gydyme.

tųjų ligų yra iš tikros ir ligos praktikos, o ne iš knygų išestoms. Dr. ALEKSANDRO O'MALLEY

spasabas yra tai praktika per visą savo amžių gydyme tųjų ligų ir per tikrą žinąstį visokių moksliškų spasaubų naudojime per jį.

Jisai atiduoda savo tarnystę dėl jūsų, kuris per 25 metus datyrė, su pasikalbėjimu už dyką pas save asabiškai ar per pačią, o jo ofisuose randa viskas ant pažinimo jūsų ligų, be mažiausio kasto ant jūsų naudos.

RUPTURA. Ar tai tikra ar tuomlaik, arba vandening, gyda ant visados be naudojimo peilio, skaudėjimo ar atsitraukimo no darbo. Be operacijos.

NERVO-VITAL LIGA. Nuo padukimo jaunystoje, persidirbimo ir ištekejimo, kurie sunaikina daugybę žmonių ant viso gyvenimo, gyda ant visados. Kraujas, nervos ir visi sanariai išgydomi be jokių bjaurių gyduolių ar operacijų.

UŽSLEPTOS LIGOS. Kurios tankiai yra užsleptos, o tik duodasi pažinti per kraują, kstuose ir kituose snariuose. Dr. O'Malley X-ray ir kitos įtaisos greitai parodo ligą ir priežastį.

VERIKOSELE. Yra tai liga, ką gislos užsikemša su juodu krauju privatiškose dalyse kuno, per ką pastoja gislose kieti guzai ir neduoda dėl nuturos atlikti savo pareikalavimų, išgyda ant visados be bjaustymo, rishimo ar skausmo. Visos nervos vna drutos ir sveikos, o vyriškumas vėla buna sugražintas.

Prisišk patinę markę už 2c, o aplaikysi daktarišką knygetę su abroželiais už dyką. Dr. O'Malley 158 S. Washington st. Wilkes-Barre, Pa.

Čia rašoma ir kalbama lietuviškai ir lenkiškai.

DOVANAI VISTEMS. Temykite gerai! TIKRAI LIETUVIŠKA, DIDELE KRAUTUVE.

Puikiausiu armonikų, skripčių, klarnetų, triubų, koncertinių ir daugybę kitokių muzikališkų instrumentų. Geriausių dziegorių, lenciuų, visokių žiedų, laketų, spikų, kolčiukų aksninių ir paausnotų, visokio skyriaus masinukų dėl drukavojimo gromatų, puikių britvų, albumų portretams, revolverių, žaudyklių (strielių), kiseninių lempukų, guminių litarų, adremsams pebečių, gramatikų mokinis angliškos kalbos, žodynų, istoriškų ir maldų knygų kokių tik randa lietuviškoj kalboj, gražių popierių dėl rašymo gromatų su puikiausiais apskaitymais ir dainomis — su konvertais tuzinas 25c., 5 tuzina už \$1.00, 1000 už \$6.00.

Kas veiltų sau ką parstraukti, tegul prisidūna už 5c markę ir teisingą adresą, o apturės didelį N 3 naują KATALOGĄ DOVANAI su 315 aiškų paveikslų ir 1000 visokių naudingų daiktų. Aš garantuoju, kad mane favoras pirmos klasos, o prekės pigesnės kaip kitur. Orderius išsiųdite greitai į visus Amerikos ir Kanados kraštus. Pertupiai gali gauti pirkti daug pinigų kaip kitur. Reikalaujant katalogo paminkite vardą laikraščio, kastrame matėt apgarinimą. K. VILKEVICH. 112 Grand st., Brooklyn, N. Y.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA. PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS.

Ofisas 120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Ofisas 224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

PINIGU SIUNTIMAS. Siunčia pinigus į visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą.

Norinti siųsti pinigus į krajų savo gimimems arba pažįstamiems — siųsk juos per mūsų ofisą, o greičiausiai ir saugiausiai nueis, ir ne vien vietiniai, bet ir iš kitų kraštų per čia pinigus siunčia, todėl kad per čia siunčiami pinigai greičiausiai nueičia.

ŠIFKORTES. Čia galima gauti šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausių laivų į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkortečių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose.

Čia ir tikėtus ant geležinkelių galima gauti iš New Yorko į pietines ir vakarines valstijas. Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaip tai: šifkortes ir pinigų pasiuntimą.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE KNYGŲ. Čia galima gauti visokias lietuviškas knygas, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip-pat ir maldų knygas.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip: J. J. Paukštis ir K. Brazys, 120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

224 E. Main Street, Plymouth, Pa.

W. Sarpalius. Alden, Pa. Baltimore, Md.

J. Luis, 521 W. Baltimore st. P. Glaveckas 635 W. Lombard st. Brooklyn, N. Y.

E. Fromas, 73 Grand St. T. Jarmala, 217 Berry St. A. Jankaukas, 52 Hudson Ave. Cambridgeport, Mass.

S. Gritz, 541 Main St. Chicago, Ill. Joe. Valmeris 168 W. 18 th st. P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave. Elisabeth, N. J.

Dom. Boczkus, 211 1-st St. Feliksas Raulynaitis, Box 196 Easton, Pa. Montello, Mass.

B. P. Miškinius, Box 124 New Britain, Conn. M. J. Czeponis, 21 Pleasant St. J. Mažeika, 28 Connerton st.

Racine, Wis. Ignas Maczulis, 821 Standard st. New York. J. M. Danielius, 451 W. 19-st. Naugatuck, Conn.

A. Levandauskas. Soranton, Pa. J. Petrikis, 1514 Ross Ave. So. Boston, Mass. N. Gendrolis, 224 Athens St. Waterbury, Conn.

J. Zementaukas, 39 W. Porter St. Westville, Ill. V. S. Kroivenas. Turners Falls, Mass. K. P. Szimkonia, box 671 Shenandoah, Pa.

J. Rudminas, 236 N. West st. Newark, N. J. V. Ambravevyčia, 178 Ferry st. E. St. Louis, Ill.

K. J. Baranauskas 452 Collinsville ave. KELIAUJANTIS AGENTAS J. Stasiulevičius

ADRESAI. CENTRALISEK VIEŠININEKŲ „TĖVYBĖS MYLTOJŲ“ DRAUGYSTĖS.

Pirmsėdis: B. K. Balevičia, 826 32-nd st., Chicago, Ill. Sekretorius: A. Ramanauskas, 101 Oak st. Lawrence, Mass.

Kasierius: A. J. Povilaika, 804 Bank st., Waterbury, Conn. Knygynis: J. Simanavicius, 331 Barnes st., Plymouth, Pa.

Literatiškas Komitetas: J. Baltrušaitis, 1815 Moyamensing ave., Philadelphia, Pa. Jonas Ilgaudas, 3252 Halsted st., Chicago, Ill.

V. Szliakys, 119 E. Centre st. Shenandoah, Pa. Lietuvių Moterų Progresyviško Susivienijimo Komiteto Adresai:

Sekretorė:—K. A. Gilbaitienė, 1514 Ross ave., Scranton, Pa. Finansų Sekretorė:—M. Olyta, S. E. Cor. 12-th and Ritoeer st. Philadelphia, Pa.

Šėdininkė:—P. Stankuviene, 1112 Blake ave., Brooklyn, N. Y. Narė Pil. Kom.—M. M. Rice, General Delivery, New York, N. Y.

Narė Pil. Kom.—A. Pračaitienė, 144 Grand st., Brooklyn, N. Y.

ANT PARDAVIMO LOTAI. Hilldale Pa. 7 minutų kelionės iš Wilkes Barre, gerai vietoj parduoda pigel. Turinčiam pinigų gera proga į trumpą laiką padvigubinti pinigai nes ten kasdiena prekės kyla. Dasižinokite. J. J. Paukštis & Co. 224 E. Main str Plymouth, Pa.

PINIGŲ PREKĖS. Siunčiant pinigus į Lietuvą: 100 rublių \$52.25 500 rublių \$259.90 1000 rublių \$518.65

Siųskit per J. J. Paukštį 120 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Nauji Tautiški Paveikslai. Naujai atspausdinti, labai gražūs. 1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas. 2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis. 3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas. 4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas.

Paveikslų miera 22x28 colių. Prekė 35c. kožnas. Paveikslas revoliucijos Lietuvoje, didumas 22x28. Prekė \$1.00. Lietuvos mapa, didumas 8x11. 50c. Pinigus prišiuodamas adresuok: J. J. PAUKŠTIS & CO. 224 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

